

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

Na základě usnesení vlády č. 448 ze dne 24. června 2019, kterým byl schválen věcný záměr nového stavebního zákona, bylo zpracováno jeho paragrafové znění. V důsledku toho je navrhováno zrušení dosavadního zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně všech jeho prováděcích právních předpisů. Současně však dochází k novelizaci značného množství dalších zákonů, přičemž v zájmu přehlednosti a srozumitelnosti právního řádu jsou všechny novely sjednoceny v samostatném změnovém zákonu. Předložený návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona, je tak předkládán v přímé souvislosti s návrhem stavebního zákona a obsahuje změny navazujících právních předpisů, které je nezbytné v souvislosti s rekonstrukcí stavebního práva realizovat.

1. Zhodnocení platného právního stavu, zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Platný právní stav zákonů souvisejících a navazujících na stavební zákon odpovídá stávajícímu zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, na který jsou úpravy obsažené v těchto zákonech navázány. Současná právní úprava nezakládá pro nikoho nerovné podmínky z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru.

Bližší viz důvodovou zprávu a závěrečnou zprávu RIA k návrhu stavebního zákona.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhované změny jsou navázány na novou úpravu procesů a novou institucionální strukturu v návrhu stavebního zákona. Bez těchto změn by nebylo možné řádně aplikovat novou právní úpravu stavební oblasti. Navrhovaná právní úprava nijak nezasahuje do současného stavu založeného na zákazu diskriminace a rovném postavení mužů a žen.

Bližší viz důvodovou zprávu a závěrečnou zprávu RIA k návrhu stavebního zákona.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Platná právní úprava vychází ze spojeného modelu výkonu veřejné správy v oblasti územního plánování a stavebního řádu, kdy působnost orgánu územního plánování a stavebního úřadu, mimo jiných subjektů, vykonávají i obecní a krajské úřady jako působnost přenesenou.

Současně do povolovacího řízení podle stavebního zákona vstupuje množství dotčených orgánů státní správy, které v průběhu stavebního řízení uplatňují závazná stanoviska a stanoviska k ochraně veřejných zájmů, a které jsou roztrženy v množství dosavadních

právních předpisů v gesci jednotlivých resortů.

V souvislosti s přijetím nového stavebního zákona a vyčlenění agendy stavebních úřadů do státní stavební správy dochází současně k:

- revizi či redefinici chráněných veřejných zájmů,
- redukci počtu dotčených orgánů,
- integraci většiny dotčených orgánů, resp. jejich působností, do státní stavební správy a
- úpravy formy výstupu zbylých dotčených orgánů převážně na vyjádření.

V důsledku výše uvedených změn je nezbytné novelizovat všechny právní předpisy, jichž se změna právní úpravy dotýká.

Blíže viz důvodovou zprávu a závěrečnou zprávu RIA k návrhu stavebního zákona.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem ČR

Návrh zákona je pouze důsledkem změn provedených v souvislosti s přijetím nového stavebního zákona a je v souladu s ústavním pořádkem ČR.

Blíže viz důvodovou zprávu a závěrečnou zprávu RIA k návrhu stavebního zákona.

5. Zhodnocení slučitelnosti s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie, popřípadě i s legislativními záměry a s návrhy předpisů Evropské unie

Blíže viz důvodovou zprávu a závěrečnou zprávu RIA k návrhu stavebního zákona.

6. Zhodnocení souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Blíže viz důvodovou zprávu a závěrečnou zprávu RIA k návrhu stavebního zákona.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopady na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Blíže viz důvodovou zprávu a závěrečnou zprávu RIA k návrhu stavebního zákona.

8. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Blíže viz důvodovou zprávu a závěrečnou zprávu RIA k návrhu stavebního zákona.

9. Zhodnocení korupčních rizik

Blíže viz důvodovou zprávu a závěrečnou zprávu RIA k návrhu stavebního zákona.

10. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Bliže viz důvodovou zprávu a závěrečnou zprávu RIA k návrhu stavebního zákona.

Zvláštní část

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky

S ohledem na vytvoření nové státní stavební správy se do kompetenčního zákona jako další ústřední orgán státní správy doplňuje Nejvyšší stavební úřad. V návaznosti na jemu svěřenou působnost se vypouští působnost Ministerstva pro místní rozvoj v oblasti územního plánování, stavebního řádu a vyvlastnění, neboť tato působnost přejde na Nejvyšší stavební úřad.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o požární ochraně

V oblasti požární ochrany nedochází rekodifikací stavebního práva k integraci orgánů požární ochrany do státní stavební správy, ale dochází k integraci agend dle kategorizace staveb. Orgány požární ochrany zůstávají dotčeným orgánem a pro řízení vedená podle stavebního zákona budou vydávat vyjádření. Návrh navazuje na novou terminologii stavebního zákona. Jako součást změny hmotného práva je navrhováno stanovení základního členění staveb (jejich kategorie) z hlediska požární bezpečnosti a ochrany obyvatelstva. V souvislosti se zavedením kategorizace staveb z hlediska požární bezpečnosti se dále navrhuje úprava výkonu státního požárního dozoru ve vztahu k posuzování dokumentací, jež bude mj. navázán na prováděcí právní předpis, který stanoví kritéria a charakteristiku kategorie stavby z hlediska požární bezpečnosti a podmínky pro zařazení stavby do jednotlivých stanovených kategorií.

Navrhovány jsou stavby následujících kategorií:

0 - jedná se o stavby, na které nebudou kladeny zvláštní požadavky z hlediska požární bezpečnosti ani ochrany obyvatelstva.

I - jedná se o jednodušší stavby, které představují z hlediska požární bezpečnosti a ochrany obyvatelstva nízké riziko (jako hlavní hledisko pro definování rizikivosti stavby bude bezpečnost osob, tj. uživatelů stavby i zasahujících jednotek požární ochrany). U těchto staveb budou uplatňovány minimální požadavky na jejich zabezpečení. Nepředpokládá se, že jejich bezpečnost bude podmíněna instalací aktivních požárně bezpečnostních zařízení.

II - jedná se o středně náročné stavby, které by měly představovat většinu staveb posuzovaných v rámci výkonu státního požárního dozoru. V rámci projektování staveb zařazených do II. kategorie se připouští i využití pokročilých požárně inženýrských metod. Z hlediska ochrany obyvatelstva je nezbytná evidence těchto staveb a jejich změn z důvodů havarijního plánování a krizového řízení.

III - jedná se o rizikové stavby, jejichž bezpečnost bude obvykle podmíněna instalací více aktivních požárně bezpečnostních zařízení, u kterých bude nutné řešit jejich vzájemnou koordinaci. U staveb zařazených do této kategorie se při projektování očekává využití pokročilých požárně inženýrských metod. Z hlediska ochrany obyvatelstva jsou nezbytná

uplatnění stavebně technických požadavků ochrany obyvatelstva.

Návrh také vymezuje výkon státního požárního dozoru z hlediska požární bezpečnosti těchto kategorií staveb. Stanovuje se povinnost u staveb I. až III. kategorie zpracovávat požárně bezpečnostní řešení a stanovuje také požadavky na zpracovatele požárně bezpečnostního řešení podle na kategorie stavby a s přihlédnutím k metodě prokazování shody s technickými požadavky požární ochrany. V případě staveb kategorie III je na autorizované osoby pro požární bezpečnost staveb kladen vyšší požadavek úrovně znalostí, který je prokazován specializací v daném oboru podle § 6 zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

Dále návrh zpřesňuje stávající znění zákona v ustanovení týkajících se dokumentace zdolávání požárů a odstraňuje tak nejasnosti, zda má tato dokumentace podléhat schválení státního požárního dozoru. Ustanovení § 27 vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), ve znění vyhlášky č. 21/2014 Sb., stanovuje dokumentace požární ochrany. Podle ustanovení § 27 odst. 1 písm. b) vyhlášky o požární prevenci je posouzení požárního nebezpečí jednou z dokumentací požární ochrany. Rozsah a obsah posouzení požárního nebezpečí je následně stanoven v § 29 vyhlášky o požární prevenci. Posouzením požárního nebezpečí se schvaluje konkrétní dokumentace požární ochrany.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o státní památkové péči

V oblasti památkové péče dochází rekodifikací stavebního práva k integraci orgánů státní památkové péče do státní stavební správy v omezené míře a dosavadní orgány státní památkové péče budou nadále v určité míře dotčenými orgány v rámci územního plánování a v procesu povolovacího řízení podle stavebního zákona. Integrována do státní stavební správy je agenda, která se týká regulace nemovitostí, které nejsou kulturními památkami, ale nacházejí se v ochranných pásmech nemovitých národních kulturních památek, nemovitých kulturních památek, památkových rezervací nebo památkových zón.

Převážná většina změn zákona o státní památkové péči je legislativně-technické povahy související se změnou terminologie stavebního zákona a s bezprostředním navázáním zákona o státní památkové péči na obsah a systematiku navrženého stavebního zákona.

Stávající možnost vymezení a zejména změny ochranných pásem podle § 17 zákona o státní památkové péči pomocí územního rozhodnutí se vzhledem k procesní obtížnosti ukázala jako nereálná a neaplikovatelná u plošně rozsáhlých ochranných pásem, a proto budou ochranná pásma vymežována opatřením obecné povahy. Postup projednávání a schvalování opatření obecné povahy, kterým se vymezuje ochranné památkové pásmo, je obdobný jako u opatření obecné povahy, kterým je prohlašována památková zóna na základě změny, kterou přinesl zákon č. 127/2016 Sb.

S ohledem na integraci agendy, která se týká regulace nemovitostí, které nejsou kulturními památkami, ale nacházejí se v ochranných pásmech nemovitých národních kulturních památek, nemovitých kulturních památek, památkových rezervací nebo památkových zón, do státní stavební správy byl zakotven v rámci zákona o státní památkové péči stavební úřad jako nový orgán státní památkové péče a byly vymezeny jeho pravomoci na tomto úseku státní správy.

K bodu 29

Pražský hrad je historickou, mimořádně cennou národní kulturní památkou a má nezastupitelný symbolický význam pro českou státnost. Byl v minulosti sídlem českých knížat, králů, dvou císařů a v novodobých dějinách, od vzniku České republiky až do současnosti je sídlem prezidenta republiky. Národní kulturní památkou je od roku 1962 a v současné době je vymezen v rozsahu stanoveném nařízením vlády č. 147/1999 Sb., o prohlášení a zrušení prohlášení národních kulturních památek za národní kulturní památky.

Kanceláři prezidenta republiky se upravuje výkon státní správy na úseku státní památkové péče v prvním stupni ve správním obvodu vymezeném územím národní kulturní památky Pražský hrad a plnění s tím souvisejících dalších úkolů uložených jí tímto zákonem. Navrhovanou úpravou se přímo v památkovém zákoně zakotvuje dosavadní praxe Kanceláře prezidenta republiky, vycházející z vládního nařízení o chráněné oblasti Pražského hradu (č. 55/1954 Sb.). Podle § 2 nařízení spravuje objekty chráněné oblasti Kancelář prezidenta republiky, která též na území chráněné oblasti vykonává veškerou správu v oboru státní památkové péče. Výkon působnosti státní památkové péče ve vztahu ke kulturní památce „zámek s kostelem a parkem“ v obci Lány ve Středočeském kraji je však třeba pro Kancelář prezidenta republiky zákonem výslovně založit, a to tak, aby byla péče o kulturní dědictví, které je tvořeno sídlem prezidenta republiky ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky, co do výkonu sjednocena. Navazuje se tím na prvorepublikovou tradici, kdy architekti působící na Pražském hradě působili i na zámku Lány. Ostatně tento faktický stav zmiňuje rovněž důvodová zpráva k zákonu o státní památkové péči.

K bodu 66

Souhlas krajského úřadu je v současné době vydáván formou správního rozhodnutí, neboť současné znění ustanovení § 44a odst. 3 zákona o státní památkové péči nepředpokládá koordinaci s postupy podle stavebního zákona, proto je nově tato koordinace postupů mezi orgány státní památkové péče a stavebními úřady navrhována, a to postupem podle § 18 odst. 1 zákona o státní památkové péči. Jedná se mimo jiné o promítnutí závazku, který pro ČR jako smluvní stát vyplývá z čl. 5 Úmluvy o ochraně architektonického dědictví Evropy, publikované pod č. 73/2000 Sb. m. s.

K čl. IV – přechodná ustanovení

Navrhovaná právní úprava předpokládá vymezování ochranných pásem formou opatření obecné povahy. Vymezování ochranných pásem bylo za účinnosti předchozích právních předpisů značně roztržité. První ochranná pásma byla vymezována již počátkem 60. let 20. století a tedy například ještě bez vazby na stavební předpisy, jak to ostatně vyplývá z vyhlášky č. 118/1959 Ú. l., o památkových ochranných pásmech. Až stávající zákon o státní památkové péči zakotvil pevnější vazbu na stavební zákon, jímž byl v době přijetí zákona o státní památkové péči zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Přechodným ustanovením se zakotvuje obdobně jako v případě změny prohlašování památkových zón zákonem č. 127/2016 Sb., že všechny dosavadní akty, jimiž bylo vymezeno ochranné pásmo, se napříště budou měnit opatřením obecné povahy podle § 171 a násled. správního řádu.

Navrhovaná úprava bude mít rovněž dopad v přestupkových řízeních probíhajících podle tohoto zákona. Stanovuje se obvyklý režim, tj. přestupková řízení zahájená přede dnem

účinnosti navrhovaného zákona se dokončí podle dosavadního znění zákona.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna horního zákona

Navrhují se legislativně-technické změny reagující na změnu terminologie v novém stavebním zákoně a dále změny související s integrací kompetencí k rozhodování ve stavebních věcech u nových stavebních úřadů.

V § 15 se mění označení „zpracovatelé“ na „projektanti“ územně plánovací dokumentace z důvodu souladu s terminologií stavebního zákona. Doplnuje se, že zdrojem podkladů o výhradních ložiscích jsou zejména územně analytické podklady, do kterých jsou tyto jevy poskytovány a mají zde být pravidelně aktualizovány. Územně analytické podklady mají být využívány jako primární zdroj pro projektanty územně plánovacích dokumentací.

V § 15 odst. 2 je politika územního rozvoje v souladu se stavebním zákonem nahrazena územním rozvojovým plánem.

V § 17 a § 26 je stávající povinnost upřesněna, aby nečinila výkladové potíže, nejedná se o faktickou změnu povinnosti.

V § 18 a § 19 je závazné stanovisko nahrazeno vyjádřením. Obdobně jako u ostatních zákonů se jedná o jeden ze základních principů rekodifikace stavebního práva.

V § 23 zůstává zachována pravomoc k povolování důlních děl a důlních staveb pod povrchem na orgánu státní báňské správy. Povolování staveb, které mají sloužit otvírce, přípravě a dobývání ložisek, úpravě a zušlechťování nerostů prováděných v souvislosti s jejich dobýváním přechází na stavební úřady. Obvodní báňské úřady vydávají v těchto případech v řízení o povolení uvedených staveb vyjádření.

V § 28 a § 37 jsou provedeny úpravy v souvislosti s úpravou povolování staveb ve stavebním zákoně.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě

V § 20 se mění forma závazného stanoviska na vyjádření, které vydává obvodní báňský úřad jako dotčený orgán do řízení o povolení staveb, jejichž součástí je činnost prováděná hornickým způsobem. Obdobně jako u ostatních zákonů se jedná o jeden ze základních principů rekodifikace stavebního práva.

Dle § 30 pravomoc k povolování skladů výbušnin, není-li důlní stavbou pod povrchem, v dobývacím prostoru přechází na stavební úřady. Obvodní báňské úřady vydávají v řízení o povolení těchto staveb vyjádření. Tyto stavby musí splňovat požadavky na bezpečnost, které stanoví vyhláška, k jejímuž vydání je příslušný Český báňský úřad, který je v těchto specifických záležitostech příslušný lépe než Nejvyšší stavební úřad.

V § 40 odst. 6 se upravuje, k jakým dokumentům územního plánování vydává Český báňský úřad stanovisko. V souladu se změnami ve stavebním zákoně se nahrazuje politika územního rozvoje územním rozvojovým plánem.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o geologických pracích

V § 13 se upravuje, k jaké dokumentaci na úseku územního plánování vydává ministerstvo stanovisko. Kromě zásad územního rozvoje, územních plánů a regulačních plánů je to územní rozvojový plán nahrazující politiku územního rozvoje. Vzhledem k tomu, že územní rozvojový plán je územně plánovací dokumentací, není ve výčtu samostatně jmenován.

Zároveň se v § 13 odst. 2 v řízení o návrhu na povolení záměru podle stavebního zákona mění forma závazného stanoviska na vyjádření z hlediska zvláštních podmínek geologické stavby území. Obdobně jako u ostatních zákonů se jedná o jeden ze základních principů rekonstrukce stavebního práva.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o ochraně přírody a krajiny

Celková novelizace tohoto zákona je soustředěna a spočívá v integraci řady kompetencí orgánů ochrany přírody do kompetencí stavebních úřadů. Stavební úřady se stávají orgány ochrany přírody. Výjimku z integrace představuje zachování kompetence Agentury ochrany přírody a krajiny a správ národních parků na zvláště chráněných územích, jejich ochranných pásmech, evropsky významných lokalitách a ptačích oblastech. Po stránce hmotněprávní se zákon o ochraně přírody a krajiny nemění, pouze v souladu s požadavky věcného záměru dochází k upřesnění veřejného zájmu na ochraně přírody a krajiny a místy ke zjednodušení právní úpravy.

Stavební úřady budou v rámci rozhodování o povolení záměrů podle stavebního zákona posuzovat rovněž některé zájmy chráněné zákonem o ochraně přírody a krajiny, a to s odlišným rozsahem kompetencí ve „volné krajině“ a ve zvláště chráněných územích nebo jejich ochranných pásmech, evropsky významných lokalitách, ptačích oblastech a vojenských újezdech.

Stavební úřady budou v rámci rozhodování o povolení záměrů podle stavebního zákona vykonávat kompetence

- v obecné a zvláštní druhové ochraně přírody, a to mimo zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma, evropsky významné lokality, ptačí oblasti (plná integrace),
- v obecné a zvláštní ochraně přírody, a to v zastavěných územích obcí a v zastavitelných plochách obcí na území chráněných krajinných oblastí, národních parků, ochranných pásem zvláště chráněných území, evropsky významných lokalit a ptačích oblastí (podkladem pro rozhodnutí stavebního úřadu bude v těchto případech vyjádření AOPK nebo správy NP jako dotčených orgánů).

Na zvláště chráněných územích a v lokalitách soustavy NATURA 2000 je upravena působnost AOPK a správ národních parků a krajských úřadů podle následujících principů:

- AOPK bude na území zvláště chráněných území a jejich ochranných pásem, na území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí (mimo CHKO Šumava a CHKO Labské

pískovce) mimo zastavěná území obcí a zastavitelné plochy obcí vydávat společné rozhodnutí, a to jako podklad pro rozhodnutí stavebního úřadu o povolení záměru podle stavebního zákona,

- obdobně správy NP budou na území NP a jejich ochranných pásem (včetně CHKO Šumava a CHKO Labské pískovce) mimo zastavěná území obcí a zastavitelné plochy obcí vydávat společné rozhodnutí,

- v zastavěných územích obcí a v zastavitelných plochách obcí na území chráněných krajinných oblastí, národních parků, ochranných pásem zvláště chráněných území, evropsky významných lokalit a ptačích oblastí bude AOPK/správa NP vydávat vyjádření jako podklad pro rozhodnutí stavebního úřadu,

- krajské úřady mají zachovánu působnost na územích přírodních rezervací, přírodních památek a částečně na území soustavy NATURA 2000; mimo zastavěná území obcí a zastavitelné plochy obcí budou vydávat společné rozhodnutí, a to jako podklad pro rozhodnutí stavebního úřadu.

Agentura, správy národních parků a krajské úřady vydávají rozhodnutí a jako správní akty zahrnující požadavky všech jimi zákonem chráněných zájmů.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o ochraně zemědělského půdního fondu

Obecně:

1. Působnost orgánů ochrany zemědělského půdního fondu

A. Integrovány budou orgány ochrany zemědělského půdního fondu obecní úřady s rozšířenou působností v agendě odnímání zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu u záměrů vyžadujících odnětí zemědělské půdy o výměře menší nebo rovné 1 ha.

Ostatní orgány ochrany zemědělského půdního fondu si zachovají postavení dotčeného orgánu v procesu podle stavebního zákona, přičemž místo souhlasu – závazného stanoviska budou vydávat vyjádření.

B. Vedle toho zůstávají orgány ochrany zemědělského půdního fondu s ostatní agendou, tj. i agendou vydávání souhlas vyjádření – namísto souhlasů (závazných stanovisek) s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu v jiných případech než záměrů povolovaných podle SZ.

2. Forma odnětí

U záměrů povolovaných podle stavebního zákona o veškerém odnětí bude rozhodováno rozhodnutím o záměru podle stavebního zákona.

U případů ad B orgány ochrany zemědělského půdního fondu (tj. neintegrované) vydávají souhlas s odnětím formou

- rozhodnutí, a to v případě, že záměr vyžadující odnětí nevyžaduje povolení podle jiného právního předpisu, nebo

- závazného stanoviska, v případě, že záměr vyžadující odnětí vyžaduje povolení podle jiného právního předpisu (zde se bude jednat zejména o těžbu).

3. Odvody za odnětí

Rozhodování o odvodech zůstane neintegrováno a rozhodovat o odvodech budou orgány ochrany zemědělského půdního fondu – obecní úřady obcí s rozšířenou působností

Stanovení odvodů má ze ZOZPF dvě fáze (stávající první úprava):

Za první: stanovují se orientačně v soulase s odnětím (§ 9 odst. 9 ZOZPF).

Za druhé: stanovují se rozhodnutím v samostatném řízení na základě správního aktu, kterým byl záměr vyžadující odnětí povolen (§ 11 odst. 2 ZOZPF), a to vždy až po zahájení realizace záměru.

Dvě fáze jsou z důvodu, že nelze při rozhodování o záměru ještě rozhodnout definitivně o odvodech.

V rámci realizace záměru může dojít k určitým posunům – záleží na typu záměru, zejména však k realizaci záměru nemusí vůbec dojít. Povolení k záměru má ze SZ dobu platnosti, která může být prodloužena, a povolení nemusí být též vůbec využito.

Odvody dle koncepce MMR by tak byly zaplacený ihned po vydání povolení, aniž by byl řešen systém eventuálního vracení odvodů při nerealizaci záměru, či při úpravě záměru, relevantní pro výši odvodů.

Původně v ZOZPF byla obdobná koncepce, tj. odvody se stanovovaly po nabytí právní moci územního rozhodnutí. Vznikaly neřešitelné situace, kdy NSS konstatoval ve své judikatuře, že odvody by měly být stanovovány v závislosti na realizaci záměru. Tomuto názoru byl zákon přizpůsoben novelou č. 41/2015 Sb. Návrh je tedy upraven tak, aby odvody byly stanovovány po zahájení realizace, a stanovuje je orgán ochrany zemědělského půdního fondu - obecní úřad s rozšířenou působností, nikoli orgán ochrany zemědělského půdního fondu, který vydává souhlas s odnětím (byť někdy je totožný – v případech odnětí do 1 ha). Tato praxe je vyhovující a není možné se vracet k nefunkční právní úpravě rozporované NSS.

Stavební úřady se stávají orgány ochrany zemědělského půdního fondu (§ 13 odst. 1) s odborností na tomto úseku. Proto vedle legislativně-technických úprav zákona o ochraně zemědělského půdního fondu dochází k přenosu kompetencí na stavební úřad, který rozhodnutím o návrhu na povolení záměru rozhoduje o odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu a o výši odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu podle § 9 odst. 10, kontroluje plnění podmínek jím vydaných povolení, kterými bylo rozhodnuto o odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, včetně provádění rekultivací a opatření k nápravě jím uložených, ukládá opatření k nápravě závadného stavu vzniklého neplněním podmínek jím vydaných povolení, kterými bylo rozhodnuto o odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, projednává přestupky vyplývající z porušení jeho rozhodnutí a vydává u souhlasů jím vydaných potvrzení o ukončení rekultivace podle § 11b odst. 2. Vedle toho stavební úřad zasílá podle § 3b odst. 4 údaje související s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu do evidence odnětí zemědělské půdy.

K § 7

V § 7 se vyhodnocení důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond přikládá k návrhu na povolení záměru podle stavebního zákona, nikoliv k žádosti o vyjádření orgánu ochrany zemědělského půdního fondu, jelikož tato agenda je integrována do stavebního úřadu. Další úpravy v § 7 jsou legislativně-technického charakteru.

K § 9

V § 9 se specifikuje výjimka z povinnosti mít souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu. Dosavadní znění, pouhé „záměry na nezastavěné části zastavěného stavebního pozemku“ umožňuje a umožňovalo by nadále obcházení zákona o

ochraně zemědělského půdního fondu, a to vzhledem k široké definici pojmu „zastavený stavební pozemek“ ve stavebním zákoně. Z tohoto důvodu je nutné okruh výjimek **zúžit** tak, jak to bylo zamýšleno od počátku zakotvení této výjimky v zákoně o ochraně zemědělského půdního fondu: **předmětem** – na zastavený pozemek rodinným domem nebo stavbou pro rodinnou rekreaci – a **výměrou** – 1000 m², jakožto obvyklou dostačující výměru u rodinných domů.

Vysvětlení principu obcházení zákona:

Stavebníci s využitím definice zastavený stavební pozemek ve stavebním zákoně dosahují pozemky velkých výměr nepodléhající souhlasu s odnětím zemědělské půdy.

Stavebníci na sousedním pozemku postaví například králíkárnou, kůlnu (v případech rodinných domů) nebo přístřešek pro skladování materiálu (u ostatních staveb, zejména výrobních či skladovacích) a tento sousední pozemek připlotí, případně i více vzájemně sousedících pozemků. Tím naplní dikci definice zastaveného stavebního pozemku ve stavebním zákoně: „*zpravidla pod společným oplocením tvořící souvislý funkční a prostorový celek se stavbami majícími určující funkci*“. *Funkční celek* tak doloží kůlnou, přístřeškem apod., *společné oplocení* faktickým oplocením. Tak prostřednictvím užití definice ve stavebním zákoně lze docílit velkých ploch, které nepodléhají souhlasu s odnětím zemědělské půdy. Vyhnou se tak nejen nutnosti odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, ale i placení odvodů za odnětí zemědělské půdy. Omezení výměrou je nutné právě k zabránění využívání tohoto ustanovení k zahrnutí výměry nad rámec obvyklé výměry stavebních pozemků.

Má-li být dotčena zemědělská půda o výměře nad 10 ha, rozhodne stavební úřad o odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu po vyjádření ministerstva, pro dotčení v rozsahu nad 1 ha do 10 ha včetně po vyjádření krajského úřadu, přičemž se stanovuje, že toto vyjádření si obstarává stavební úřad.

K odstavci 10 a 11

Vzhledem k integraci orgánů ochrany zemědělského půdního fondu do stavebních úřadů o případném odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu bude o odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu rozhodovat stavební úřad. U záměrů do 1 ha a 1 ha jakožto orgán ochrany zemědělského půdního fondu podle tohoto zákona. Stavební úřad jakožto orgán ochrany zemědělského půdního fondu musí při posuzování možnosti odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu postupovat podle zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, a tudíž musí mít i požadované podklady k posouzení možnosti odnětí zemědělské půdy. Proto se výslovně stanoví, že podklady se připojují k návrhu na povolení záměru podle stavebního zákona. Stejně tak je třeba stanovit, jaké náležitosti musí mít povolení záměru ohledně případného odnětí zemědělské půdy, a to z hlediska stanovení povinností a možnosti následné kontroly a vymáhání. Pro jasnost a vazbu na odstavec 1 (povinnost souhlasu s odnětím pro nezemědělské účely) se stanovuje konstrukce: souhlas se nevydává, souhlas je v případech podle stavebního zákona nahrazen povolením záměru podle stavebního zákona, kdy obligatorně stavební úřad jakožto orgán ochrany zemědělského půdního fondu musí rozhodovat též o odnětí zemědělské půdy, dotýká-li se záměr zemědělské půdy.

U záměrů vyžadujících odnětí zemědělské půdy nad 1 ha (u správ NP bez omezení výměry), stavební úřad bude rozhodovat na základě vyjádření dotčených orgánů ochrany zemědělského půdního fondu (krajský úřad, správy NP a Ministerstvo životního prostředí). Bude postupováno podle § 9, tj. bude vydáván souhlas formou vyjádření – viz § 21 tohoto zákona. Uvedené správní úřady jsou v pozici dotčeného orgánu. V těchto případech stavební

úřad musí poskytnout dotčenému orgánu obdržené podklady (náležitosti žádosti o povolení stavebního záměru) vyžadované zákonem o ochraně zemědělského půdního fondu. Toto bude patrně řešeno obecně metodicky, proto zde tuto povinnost nestanovujeme.

Stavební úřad by neměl rozhodovat zároveň o odvodech v povolení k záměru. V rámci realizace záměru může dojít k určitým posunům – záleží na typu záměru, zejména však k realizaci záměru nemusí vůbec dojít. Odvody tak budou zaplacené, přičemž není systém, jak zaplacené odvody vracet v případě nerealizování záměru. Původně v zákoně o ochraně zemědělského půdního fondu byla obdobná koncepce, tj. odvody se stanovovaly po nabytí právní moci územního rozhodnutí. Vznikaly neřešitelné situace a i judikatura obsahovala názor, že odvody by měly být stanovovány v závislosti na realizaci. Tomuto názoru byl zákon přizpůsoben novelou č. 41/2015 Sb. Návrh je tedy upraven tak, aby odvody byly stanovovány po zahájení realizace, a stanovuje je orgán ochrany zemědělského půdního fondu – obecní úřad s rozšířenou působností, nikoli orgán ochrany zemědělského půdního fondu, který vydává souhlas s odnětím. Tato praxe je vyhovující.

Předpokládá se, že obecní úřady obcí s rozšířenou působností jakožto orgány ochrany zemědělského půdního fondu budou zachovány, neboť integrovaná agenda ze zákona o ochraně zemědělského půdního fondu je pouze částí vykonávané agendy v oblasti ochrany zemědělského půdního fondu. Rozhodování o odvodech zůstává neintegrováno. Nejedná se o přímou souvislost s povolovacím procesem a agendou stavebních úřadů, jde výlučně o finanční otázky a stavební úřad by byl zbytečně zatěžován touto pro něj novou agendou.

K § 15

V § 15 písm. h) se odstraňuje regulační plán pořizovaný na základě zásad územního rozvoje, jelikož tento druh regulačního plánu nebude možné pořizovat a doposud žádný pořizen nebyl.

K § 16

V zákoně 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, je působnost správ národních parků v ochraně zemědělského půdního fondu založena odkazem na působnost orgánů ochrany zemědělského půdního fondu, a to obecního úřadu obce s rozšířenou působností a krajského úřadu. Vzhledem k tomu, že na základě úprav zákona o ochraně zemědělského půdního fondu z důvodu souladu se stavebním zákonem uvedené orgány ochrany zemědělského půdního fondu již nebudou mít kompetenci vydávat souhlasy s odnětím zemědělské půdy, je třeba působnost vydávat vyjádření správám národních parků stanovit v zákoně přímo (včetně souvisejících působností jako je opatření k nápravě, kontrola). Právní úprava se přesouvá ze zákona o ochraně přírody a krajiny do tohoto zákona z důvodu systematiky právního řádu. Výměru nad 10 ha má v působnosti Ministerstvo životního prostředí, a to i na území národních parků.

K § 17

V § 17 písm. a) se doplňuje územní rozvojový plán, protože i ten bude moci vymezit plochu či koridor v takové podrobnosti, aby mohl být identifikován zásah do zemědělského půdního fondu.

K § 18

V § 18 odst. 5 se doplňuje povinnost stavebního úřadu zaslat rozhodnutí o povolení záměru, kterým rozhodl i o odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který musí mít kompletní přehled o odnímané zemědělské půdě ve svém správním obvodu.

K § 21

Úprava v odstavci 2 reaguje na podněty z praxe, kdy je upozorňováno, že forma závazného stanoviska by měla být explicitně stanovena, aby nemusela být dovozována z obecné právní úpravy.

K čl. XI

K bodu 1 – Jedná se o vazbu na stavební zákon, který rozšiřuje záměry nevyžadující povolení podle stavebního zákona. Stanovuje se proto právní fikce tak, aby souhlas byl závazný a vykonatelný – vazba na § 21 zákona. Viz též přechodné ustanovení stavebního zákona (§ 168 odst. 2).

K bodu 2 – Problém řešený v přechodném ustanovení je třeba vyřešit, neboť bez přechodného ustanovení by nastal problém s určením, který úřad toto má dělat. Podle nové právní úpravy totiž stavební úřad je k tomu příslušný pouze u záměrů povolených podle nového stavebního zákona a dosavadní orgán ochrany zemědělského půdního fondu však k tomu již u stavebních věcí podle nové právní úpravy není příslušný.

Další změny reagují zejména na úpravu v § 9.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o dani z nemovitých věcí

K bodu 1 [§ 4 odst. 1 písm. h) bod 6]

Novelizačním bodem se opravuje legislativně technický nedostatek rušeného ustanovení, související s povahou skládky ve světle stavebního zákona, které se nově vyčleňuje do samostatného pododstavce [§ 4 odst. 1 písm. y)]. K důvodům změny srov. důvodovou zprávu k novelizačnímu bodu doplňujícímu do § 4 odst. 1 nové písmeno y).

Změna formulace je pouze formální, jejím cílem není věcný posun oproti stávajícímu stavu, a tedy nemá být okruh osvobození ani rozšířen, ani zúžen.

K bodu 2 [§ 4 odst. 1 písm. k) bod 3]

Z důvodu zvýšení právní jistoty se explicitně stanoví, že pojem zastavěné území obce má totožný význam, jako ve stavebním zákoně (§ 12 písm. h) nového stavebního zákona).

Změna formulace je pouze formální, jejím cílem není věcný posun oproti stávajícímu stavu, a tedy nemá být okruh osvobození ani rozšířen, ani zúžen.

K bodu 3 [§ 4 odst. 1 písm. o)]

V návaznosti na zrušení institutu kolaudačního souhlasu dochází k úpravě dotčeného ustanovení tak, aby zahrnovalo pouze kolaudační rozhodnutí. Na doposud vydané kolaudační souhlasy, případně na jiné akty vydané před účinností stávajícího stavebního zákona se toto ustanovení použije obdobně (srov. nový § 12e).

V návaznosti na § 323 odst. 13 nového stavebního zákona se toto ustanovení vztahuje také na kolaudační souhlasy vydané přede dnem účinnosti nového stavebního zákona.

Změna formulace je pouze formální, jejím cílem není věcný posun oproti stávajícímu

stavu, a tedy nemá být okruh osvobození ani rozšířen, ani zúžen.

K bodu 4 [§ 4 odst. 1 písm. y)]

Cílem stávajícího § 4 odst. 1 písm. h) bod 6 zákona o dani z nemovitých věcí je osvobodit pozemky tvořící funkční celek se skládkou podle zákona o odpadech. To je však problematické, jde o zařízení (srov. § 4 odst. 1 písm. i) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů), a tedy nejde ani o stavbu podle stavebního zákona (srov. § 6 nového stavebního zákona).

V současné době toto ustanovení systematicky chybně zařazeno, protože tato skládka není z uvedeného důvodu zdanitelnou stavbou (srov. úvodní část § 4 odst. 1 písm. h)).

S ohledem na konstrukci § 4 odst. 1 písm. h) zákona o dani z nemovitých věcí nelze tento nedostatek zhojit jinak, než osamostatněním do samostatného pododstavce. Při tom došlo k aktualizaci použité terminologie tak, aby odpovídala současnému zákonu o odpadech. Povolenou skládkou se rozumí jak skládka, k jejíž provozování bylo povoleno rozhodnutím, tak skládka, jejíž provozování je možné na základě souhlasu podle zákona o odpadech.

Změna formulace je však pouze formální, jejím cílem není věcný posun oproti stávajícímu stavu, a tedy nemá být okruh osvobození ani rozšířen, ani zúžen.

S ohledem na skutečnost, že je vymezen pouze pozemek tvořící funkční celek se zdanitelnou stavbou či zdanitelnou jednotkou, navrhuje se použít pro vymezení pozemků ve funkčním celku se skládkou odstavce 2 obdobně.

K bodu 5 (§ 6 odst. 3)

V návaznosti na změnu v okruhu veřejnoprávních aktů, kterými lze povolit stavbu, a jejich sjednocení do povolení záměru, resp. konkrétně povolení stavby, se navrhuje aktualizovat vymezení stavebního pozemku tak, že se bude vázat pouze na pravomocné povolení stavby podle stavebního zákona.

Při tom se použijí přechodná ustanovení nového stavebního zákona. Podle navrženého § 323 odst. 6 nového stavebního zákona se účinný společný územní souhlas, souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru, pravomocné stavební povolení, společné povolení, společné povolení s posouzením vlivů na životní prostředí a oznámení s certifikátem stavebního inspektora stavebního záměru a účinná veřejnoprávní smlouva nahrazující stavební povolení, a účinná veřejnoprávní smlouva nahrazující stavební územní rozhodnutí a stavební povolení považují za povolení záměru, resp. stavby podle nového stavebního zákona.

Změna formulace je pouze formální, jejím cílem není věcný posun oproti stávajícímu stavu, a tedy nemá být rozsah pojmu stavební pozemek ani rozšířen, ani zúžen.

K bodu 6 [§ 8 odst. 1 písm. j)]

V návaznosti na zrušení institutu kolaudačního souhlasu dochází k úpravě dotčeného ustanovení tak, aby zahrnovalo pouze kolaudační rozhodnutí. Na doposud vydané kolaudační souhlasy, případně na jiné akty vydané před účinností stávajícího stavebního zákona se toto ustanovení použije obdobně (srov. nový § 12e).

V návaznosti na § 323 odst. 13 nového stavebního zákona se toto ustanovení vztahuje

také na kolaudační souhlasy vydané přede dnem účinnosti nového stavebního zákona.

Změna formulace je pouze formální, jejím cílem není věcný posun oproti stávajícímu stavu, a tedy nemá být okruh osvobození ani rozšířen, ani zúžen.

K bodu 7 [§ 9 odst. 1 písm. m) bod 6]

Novela § 9 odst. 1 písm. m) bodu 6 terminologicky navazuje na nový § 4 odst. 1 písm. y), v rámci kterého došlo k aktualizaci použitých pojmů souvisejících se skládkováním podle zákona o odpadech. Změna formulace je pouze formální, jejím cílem není věcný posun oproti stávajícímu stavu, a tedy nemá být okruh osvobození ani rozšířen, ani zúžen.

§ 9 odst. 1 písm. m) bod 6 tak i nadále dopadne na stavby podle stavebního zákona, které jsou budovami (zdanitelné stavby) a na zdanitelné jednotky, které jsou výlučně používány pro povolenou skládku podle zákona o odpadech.

Povolenou skládkou se rozumí jak skládka, k jejíž provozování bylo povoleno rozhodnutím, tak skládka, jejíž provozování je možné na základě souhlasu podle zákona o odpadech.

K bodu 8 [§ 8 odst. 1 písm. j)]

V návaznosti na zrušení institutu kolaudačního souhlasu dochází k úpravě dotčeného ustanovení tak, aby zahrnovalo pouze kolaudační rozhodnutí. Na doposud vydané kolaudační souhlasy, případně na jiné akty vydané před účinností stávajícího stavebního zákona se toto ustanovení použije obdobně (srov. nový § 12e).

V případě kolaudačního souhlasu vede obdobné použití tohoto ustanovení k tomu, že se lhůta 8 let váže ke dni jeho vydání, protože se s kolaudačním souhlasem právní moc nespojuje.

V návaznosti na § 323 odst. 13 nového stavebního zákona se toto ustanovení vztahuje také na kolaudační souhlasy vydané přede dnem účinnosti nového stavebního zákona.

Změna formulace je pouze formální, jejím cílem není věcný posun oproti stávajícímu stavu, a tedy nemá být okruh osvobození ani rozšířen, ani zúžen.

K bodu 9 (§ 11 odst. 2)

Ustanovení formulačně reaguje na skutečnost, že v definici rodinného domu nově přibýlo ustoupené podlaží (srov. § 14 odst. 4 nového stavebního zákona).

K čl. XIII – přechodná ustanovení

V souladu se standardně formulovaným přechodným ustanovením používaným v novelách daňových předpisů se výslovně stanoví, že se nově navržená právní úprava použije až od 1. ledna kalendářního roku následujícího po dni účinnosti tohoto zákona. Důvodem je to, že pro daň z nemovitých věcí je rozhodný stav k 1. lednu zdaňovacího období a ke změnám v jeho průběhu se nepřihlíží (srov. § 5, 10 a 12c zákona o dani z nemovitých věcí).

ČÁST DESÁTÁ

Změna zákona o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě

K bodu 1 – název zákona

Legislativně technická úprava související s přehlednějším odkazováním v návrhu stavebního zákona na zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů. Zkrácený název je ustálený, v praxi se běžně používá.

K bodu 2 – § 1

Legislativně technická úprava související s obsahem zavedené legislativní zkratky, kterému lépe odpovídá užití spojky „nebo“ mezi oběma profesními komorami místo spojky „a“. Z tohoto důvodu je legislativní zkratka zavedena v § 7 odst. 1.

K bodu 3 a 4 – § 4

V souvislosti s navrženými změnami v části třetí – územní plánování a v části čtvrté - stavební právo hmotné stavebního zákona, zejména se zavedením nových druhů dokumentací nebo se změnou označení osoby vykonávající dozor projektanta nad souladem prováděné stavby s příslušnou projektovou dokumentací, se upřesňuje oprávnění autorizovaného architekta. Navrhuje se rovněž vypuštění autorizace se všeobecnou působností. Autorizovaní architekti v oboru architektura nově nebudou moci vypracovávat územně plánovací dokumentaci. Zachování této pravomoci pro architekty autorizované v oboru architektura před nabytím účinnosti zákona řeší přechodná ustanovení.

K bodu 5 – § 5

S ohledem na množství oborů a specializací udělovaných autorizovaným inženýrům a technikům se navrhuje stanovit podrobnosti o rozsahu působnosti v jednotlivých oborech ve vnitřním předpisu České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, podobně jako je tomu v případě stanovení podrobností o rozsahu působnosti v jednotlivých oborech autorizovaného architekta v § 4.

K bodu 6 – § 6

Legislativně technická úprava související s upřesněním působnosti České komory architektů a České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě ve vazbě na uvedená ustanovení § 4 a 5.

K bodu 7 a 8 – § 7

Legislativně technická úprava související se zavedením legislativní zkratky a úprava související se zaváděním digitalizace v České republice.

K bodu 9 a 10 – § 11 odst. 1

Podle stávající úpravy by mohla mít autorizovaná osoba, které je uděleno více autorizací a která v důsledku svého profesního nebo etického pochybení zneužije výhradního

odborného profesního postavení v jednom z udělených oborů, i nadále oprávnění na výkon činnosti autorizované osoby v jiných oborech. Možná aplikace takového výkladu pak nejen významně omezí působnost Komory při ochraně veřejných zájmů, péči o stavební kulturu a hájení stavovských zájmů, ale též bude v přímém rozporu se zákonnou podmínkou udělení autorizace, tedy s podmínkou bezúhonnosti žadatele o udělení autorizace (pokud by chtěl požádat o další obor). Navrhovaná úprava tento rozpor odstraňuje.

K bodu 11 – § 11 odst. 2 písm. c) a d)

Legislativně technická úprava.

Návrh reaguje na požadavky z praxe Stavovského soudu České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, který poukazuje na aktuálně zdlouhavé disciplinární řízení z titulu nezaplacení členského příspěvku; má návaznost na finanční zatížení Komory jako celku (odměna členům Stavovského soudu za účast na několikanásobném řízení).

K bodu 12 – § 12 odst. 1

Návrh reaguje na nedostatky platné právní úpravy. Nejvyšší správní soud shledává závažným opomenutím zákonodárce stav aktuální platné právní úpravy, které však nelze napravit poukazem na skutečnost, že v případě disciplinární odpovědnosti členů jiných komor je možné postihovat jednání způsobilé ohrozit pověst Komory samotné, neboť užití analogie ve správním trestání je možné jen ve prospěch delikventa (viz rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 12. 1997, č. j. 6 A 226/95 - 22, Soudní judikatura ve věcech správních č. 835/2001). Aktuální znění zákona tak dle výkladu Nejvyššího správního soudu vylučuje disciplinární odpovědnost autorizovaných osob v případě, že se dopustí protiprávního jednání či jednání v rozporu s vnitřním předpisem, které nebude jednoznačně výsledkem výlučně jen činnosti, pro kterou takové osobě byla udělena autorizace. Výsledkem v praxi tak může být výrazné omezení pravomoci Komor k vedení disciplinárního řízení a působnosti Komor při péči o stavební kulturu, ochraně veřejných zájmů, péči o vysokou úroveň činnosti autorizovaných osob a při hájení stavovských zájmů autorizovaných osob.

K bodu 13 – § 12 odst. 7

Tento návrh vylučuje další disciplinární řízení před orgány Komory a sníží administrativní náročnost – každé jednotlivé porušení povinnosti nezaplacení členského příspěvku nebude muset řešit dozorčí rada, stavovský soud a odvolání proti rozhodnutí představenstvo.

K bodu 14 až 22 – § 17

Legislativně technické úpravy související se změnou terminologie, změnami v územním plánování, ve stavebním právu hmotném a ve stavebním právu procesním v novém stavebním zákoně. Nově se doplňuje možnost vykonávat koordinační činnost při zpracování projektové dokumentace, tj. činnost hlavního projektanta.

K bodu 23 až 27 – § 18

Legislativně technické úpravy související se změnou terminologie, změnami v územním plánování, ve stavebním právu hmotném a ve stavebním právu procesním v novém stavebním zákoně. Nově se doplňuje možnost vykonávat koordinační činnost při zpracování projektové dokumentace, tj. činnost hlavního projektanta.

K bodu 28 – § 18 odst. 2

Nově navrhovaný odstavec reaguje na problémy aplikační praxe při prokazování oprávnění autorizovaných inženýrů u stavebních úřadů. Návrh je v souladu se stanoviskem Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 21. 4. 2009, čj. 14067/09-82, které bylo zveřejněno ve Stavebně správní praxi č. 4/2009.

K bodu 29 až 33 – § 19

Legislativně technické úpravy související se změnou terminologie, změnami ve stavebním právu hmotném a ve stavebním právu procesním v novém stavebním zákoně. Nově se doplňuje možnost vykonávat koordinační činnost při zpracování projektové dokumentace, tj. činnost hlavního projektanta.

K bodu 34 – § 20 odst. 1

Návrh souvisí s § 23 odst. 6 písm. i), podle kterého má Komora oprávnění vydávat své vnitřní předpisy a s § 12 odst. 3, podle nějž je autorizovaná osoba povinna dbát nejen platných obecně závazných právních předpisů, ale též předpisů vydaných příslušnou Komorou. V návaznosti na tato ustanovení by měla mít autorizovaná osoba také disciplinární odpovědnost řešenou dle navrhované změny.

K bodu 35 – § 20 odst. 1 písm. b)

Horní sazba pokuty, kterou je možné autorizované osobě udělit za porušení povinností podle tohoto zákona, se od nabytí účinnosti tohoto zákona tj. od 7. 7. 1992, nezměnila. Zvýšení horní sazby pokuty je nezbytné s ohledem na to, aby mohla plnit svou sankční funkci.

K bodu 36 – § 20 odst. 1, poslední věta

Legislativně technická úprava související s návrhem nových odstavců 2 a 3.

K bodu 37 – § 20 odst. 2 a 3

Stávající úprava umožňuje rozhodnout o pozastavení autorizace, neupravuje však situaci po uběhnutí lhůty, po kterou byla autorizované osobě autorizace pozastavena. Navrhuje se, aby v rozhodnutí o pozastavení autorizace byla stanovena nejen doba pozastavení autorizace, ale též lhůta pro přezkoušení odborné způsobilosti disciplinárně potrestaného. Úspěšné přezkoušení odborné způsobilosti disciplinárně potrestaného by bylo nezbytným předpokladem pro výkon činnosti autorizované osoby po uběhnutí lhůty pozastavení autorizace.

Legislativně technická úprava související s vypuštěním poslední věty odstavce 1 a s návrhem nového odstavce 2.

K bodu 38 – § 21 odst. 2

Šestiměsíční lhůta, kterou je nutno zachovat pro zahájení disciplinárního řízení (podání žalobního návrhu dozorčí radou), se v praxi dozorčích rady ČKA a ČKAIT opakovaně prokázala být neúměrně krátká. Dozorčí rada v této lhůtě musí podrobně prošetřit podanou stížnost a podat návrh na zahájení disciplinárního řízení, přičemž důvody uvedené v návrhu nemohou být dodatečně měněny. Vzhledem k frekvenci zasedání dozorčích rad, která je v některých ročních obdobích nižší než 1x měsíčně, měla tato lhůta u složitějších a závažnějších kauz za následek nutnost zastavení disciplinárního zjišťování a nemožnost disciplinárního postihu. Nedostatečnost tříleté promlčecí lhůty se projevuje zejména v případě kauz, které se dotýkají kvality služeb poskytovaných autorizovanými osobami. Stížnost na neprofesionální výkon činnosti projektanta je často profesním komorám oznámena až v návaznosti na vznik závad na stavbě, které se typicky objeví až s časovým odstupem – někdy i víceletým. Tříletá promlčecí lhůta neumožňuje řadu z těchto jednání vyšetřit. Prodloužení promlčecí lhůty na čtyři roky umožní profesním komorám více z těchto případů projednat v disciplinárním řízení, což se jeví jako přínosné, vzhledem k tomu, že profesionální kvalita služeb je z nejzávažnějších povinností autorizovaných osob.

K bodu 39 – § 23 odst. 3

Legislativně technická úprava.

K bodu 40 – § 23 odst. 5

S ohledem na činnost Komory se navrhuje v zákoně zdůraznit, že Komora jako orgán veřejné moci vykonává působnost veřejné správy upravenou konkrétním zákonem, kterou nemohou vykonávat žádné jiné subjekty. Podobnou úpravu obsahuje § 40 odst. 3 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii (působnost České advokátní komory).

K bodu 41 – § 25

Navrhuje se prodloužení lhůty pro svolání valné hromady České komory architektů. Každoroční povinnost svolat valnou hromadu se ukazuje jako zbytečná a pro Českou komoru architektů organizačně a finančně zatěžující. Ponechává se tak větší prostor představenstvu pro svolání nejvyššího orgánu v době, kdy je to opravdu nutné. Mechanismy pro svolání valné hromady zůstávají zachovány.

K čl. XV – přechodná ustanovení

V souvislosti se změnami oborů přidělovaných autorizovaným architektům (§ 4) je nutné řešit otázku prokazování oprávnění k výkonu vybraných a dalších odborných činností (např. oprávnění ke zpracování projektové dokumentace vyžadované stavebním zákonem) v době po nabytí účinnosti autorizačního zákona a zajistit tak, aby autorizované osoby, které získaly autorizaci v příslušných oborech, byly i nadále oprávněny vykonávat činnosti náležící k těmto oborům.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Změna zákona o daních z příjmů

Jde o reakci na změny pojmů v novém stavebním zákoně, ke kterým došlo oproti předchozí právní úpravě. Jejím cílem není věcná změna, ale zachování současného stavu a jeho přizpůsobení terminologii nového stavebního zákona. Toto se týká právě institutů uvedených v dosavadním znění ustanovení § 381 odst. 1 písm. c) a d) zákona o daních z příjmů. Při tom se vychází z přechodných ustanovení k novému stavebnímu zákonu, která zachovávají platnost dosavadních institutů a podřazují je pod nový pojem povolení stavebního záměru.

ČÁST DVANÁCTÁ

Změna zákona o zeměměřictví

Legislativně-technická úprava odkazu na stavební zákon. V § 4d odst. 3 písm. c), který byl do zákona doplněn novelou umožňující vytvoření digitálních technických map krajů, se mění odkaz na příslušný paragraf stavebního zákona, který je v novém stavebním zákoně odlišný od stávajícího stavebního zákona.

ČÁST TŘINÁCTÁ

Změna zákona o dráhách

V § 4 a § 49b jsou provedeny legislativně-technické úpravy v souvislosti se změnami povolování staveb dle stavebního zákona a změnou drážního správního úřadu na specializovaný stavební úřad.

Úpravy § 5a reflektují změny související s integrací kompetencí podle stavebního zákona.

Dle § 7 stanovuje zavedení zkušebního provozu v rozhodnutí o povolení záměru specializovaný stavební úřad místo drážního správního úřadu. Tato změna souvisí se změnami povolování staveb dle stavebního zákona a se změnou uspořádání stavebních úřadů dle stavebního zákona. V § 7 odst. 2 je zajištěno, aby záměr zaručoval bezpečný a plynulý provoz dráhy.

V § 9 je stanovena povinnost povolení příslušného stavebního úřadu pro všechny stavby a nestavební záměry (bez ohledu na režim jejich povolení dle stavebního zákona) v ochranném pásmu dráhy.

V § 56 je odstraněna působnost ministerstva na úseku územního plánování k uplatnění stanoviska k územně plánovací dokumentaci, která zahrnuje i územní rozvojový plán nahrazující politiku územního rozvoje. Příslušnost k uplatňování stanoviska k územně plánovací dokumentaci mimo působnost ministerstva přechází dle § 56a z obecních úřadů na státní stavební správu.

V § 64 je provedena úprava související s integrací v rámci stavební správy.

ČÁST ČTRNÁCTÁ

Změna zákona o vnitrozemské plavbě

Legislativně-technická změna v § 4 souvisí s nahrazením politiky územního rozvoje územním rozvojovým plánem, který je územně plánovací dokumentací, a tudíž není

samostatně uváděn.

Do působnosti stavebních úřadů se v rámci posuzování veřejných zájmů při povolování stavby v souladu s principem plné integrace integrují, pokud možno, všechna rozhodnutí, závazná stanoviska, stanoviska a vyjádření vydávaná dotčenými orgány. Proto již nebude vyžadováno závazné stanovisko vydávané plavebními úřady u některých typů staveb dle § 5a.

ČÁST PATNÁCTÁ

Změna lesního zákona

Stavební úřady jsou výslovně zařazeny mezi orgány vykonávající státní správu lesů při povolování záměrů podle stavebního zákona (§ 47, § 48b).

V § 4 je provedena legislativně-technická změna související se změnou terminologie ve stavebním zákoně.

Do ustanovení § 13 je jako základní kritérium pro možnost povolení výjimky ze zákazu využívání pozemků určených k plnění funkcí lesa k jiným účelům doplněn požadavek prokázání převahy jiného veřejného zájmu.

Kromě terminologických změn se v § 14 v souladu s principem integrace kompetencí k rozhodování ve stavebních věcech u nových stavebních úřadů ruší (s výjimkou území národních parků a jejich ochranných pásem) pravomoc orgánu státní správy lesů vydávat formou závazného stanoviska souhlas k povolování záměrů podle stavebního zákona, pokud se řízení dotýká zájmů ochrany lesa. Splnění podmínek pro vydání tohoto souhlasu posoudí stavební úřad v řízení o povolení záměru.

Pokud se řízení týká jiných předpisů a jsou dotčeny zájmy chráněné lesním zákonem, zmenšuje se vzdálenosti od okraje lesa, ve které se orgán státní správy lesů vyjadřuje, z 50 m na 30 m. Do řízení podle jiného právního předpisu vydává příslušný orgán státní správy lesů (obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad) místo souhlasu vyjádření. Tato změna formy je jedním z principů rekodifikace stavebního práva.

V § 14 se ruší povinnost orgánu státní správy lesů poskytnout v případech týkajících se provádění liniových staveb předběžnou informaci o podmínkách vedení trasy přes lesní pozemky dotčené zamýšlenou stavbou. Povinnost poskytnout takovou předběžnou informaci je i pro dotčené orgány obecně stanovena stavebním zákonem.

Pro případy řízení o povolení záměru podle stavebního zákona na stavební úřady přechází dle § 16 a § 17 pravomoc rozhodovat o odnětí pozemků určených k plnění funkcí lesa nebo o omezení využívání pozemků pro plnění funkcí lesa a o poplatku za trvalé nebo dočasné odnětí, a to rozhodnutím o povolení záměru podle stavebního zákona. To se netýká území národních parků a jejich ochranných pásem.

V § 49 odst. 3 je provedena legislativně-technická změna, která souvisí s nahrazením politiky územního rozvoje územním rozvojovým plánem.

ČÁST ŠESTNÁCTÁ

Změna zákona o pozemních komunikacích

V § 8, § 11, § 18g, § 30 a § 38 je provedena legislativně-technická změna uvádějící ustanovení do souladu s terminologií stavebního zákona.

Mění se způsob určení silničního ochranného pásma, proto se v § 8 ruší odst. 2.

Vycházet se bude ze zastavěného území vymezeného územním plánem nebo samostatným postupem podle stavebního zákona, jelikož nově bude zastavěné území povinně vymezeno ve všech obcích.

Dle § 10 bude o připojování komunikací navzájem i sousedních nemovitostí k nim rozhodovat stavební úřad, a to v rozhodnutí o povolení záměru, pokud připojení souvisí se záměrem povolovaným podle stavebního zákona. V ostatních případech rozhodne stavební úřad v samostatném řízení. Podkladem pro rozhodnutí bude vyjádření vlastníka dotčené komunikace a vyjádření Policie ČR, případně Ministerstva dopravy, pokud jde o dálnici. Jedná se o výjimku z integrace dotčených orgánů do státní stavební správy.

Dochází k upuštění od konceptu speciálních stavebních úřadů ve věcech pozemních komunikací. O záměrech týkajících se pozemních komunikací, včetně rušení dálnice, silnice nebo místní komunikace (§ 18), budou rozhodovat obecné stavební úřady, které jsou součástí nové stavební správy. Příslušnost jednotlivých stavebních úřadů řeší stavební zákon.

Stavební úřad bude dle § 16 v řízení o povolení záměru stavby pozemní komunikace posuzovat bezpečnost a plynulost silničního provozu, a to na základě vyjádření Policie ČR. Jedná se o výjimku z integrace dotčených orgánů do státní stavební správy.

U staveb tunelů nad 500 m doloží stavebník k návrhu povolení záměru podle stavebního zákona bezpečnostní dokumentaci tunelu a vyjádření Ministerstva dopravy k této dokumentaci. Jedná se o výjimku z integrace dotčených orgánů do státní stavební správy.

Podle principu plné integrace bude dle § 32 o povolení záměru (bez ohledu na jeho povolovací režim) v silničním ochranném pásmu rozhodovat stavební úřad.

O povolení úrovněového křížení (přejezdu) bude podle § 37 rozhodovat stavební úřad, a to v rozhodnutí o povolení záměru, pokud povolení souvisí se záměrem povolovaným podle stavebního zákona. Podkladem pro rozhodnutí bude vyjádření drážního správního úřadu k zajištění bezpečnosti provozu na dráze a vyjádření Policie České republiky k zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemní komunikaci. Jedná se o výjimku z integrace dotčených orgánů do státní stavební správy.

Bude-li v případě velkých staveb stavební úřad rozhodovat o rozsahu potřebných úprav dotčené pozemní komunikace, případně o stanovení tras staveništní dopravy nebo o vybudování objížďky, učiní tak na základě vyjádření silničního správního úřadu. Jedná se o výjimku z integrace dotčených orgánů do státní stavební správy. Pro vyjádření silničního správního úřadu se stanovuje lhůta 30 dnů (bez možnosti prodloužení) od doručení kompletní žádosti.

V § 40 odst. 2 písm. f) a § 44 odst. 1 je provedena legislativně-technická změna, která souvisí s nahrazením politiky územního rozvoje územním rozvojovým plánem, který je územně plánovací dokumentací a není tudíž v ustanovení vyjmenován. V návaznosti na to provedena úprava v § 40 odst. 3 písm. f) a odst. 4 písm. d) a § 44 odst. 1 věta druhá, ze kterých je zároveň odstraněno kvůli integraci závazné stanovisko v územním řízení.

Pravomoc k vydání vyhlášky stanovující obecné technické požadavky pro stavbu dálnice, silnice a místní komunikace zůstává Ministerstvu dopravy.

ČÁST SEDMNÁCTÁ

Změna zákona o civilním letectví

Legislativně-technické změny související zejména s integrací kompetencí podle návrhu stavebního zákona, dále související se změnou terminologie v novém stavebním zákoně

a s integrací kompetencí podle stavebního zákona.

Pravomoc k povolení letecké stavby přechází podle stavebního zákona z Úřadu pro civilní letectví na Specializovaný stavební úřad. Ten musí dle § 36 v kolaudačním řízení podle stavebního zákona posoudit také způsobilost letecké stavby z hlediska bezpečnosti leteckého provozu.

Ochranné pásmo bude moci zřídit stavební úřad dle § 37 buď v souvislosti s povolením záměru letecké stavby, ale i bez vazby na povolení záměru letecké stavby. Ne všechna ochranná pásma leteckých staveb se zřizují v souvislosti s povolením záměru letecké stavby, některá se zřizují dodatečně až tehdy, kdy vznikne provozní potřeba jejich vyhlášení. Ochranné pásmo může být zřízeno i k již existující letecké stavbě (například ochranné hlukové pásmo je povinnost zřídit až v případě, že je na letišti dosaženo 50 000 vzletů a přistání ročně). Ve všech případech se bude ochranné pásmo vydávat opatřením obecné povahy, aby byl režim shodný jako u ostatních zákonů souvisejících se stavebním zákonem. Ve všech případech si stavební úřad musí ke stanovení ochranného pásma vyžádat vyjádření Úřadu pro civilní letectví a úřadu územního plánování.

Dle § 40 je nutné pro všechny stavby a nestavební záměry (bez ohledu na režim jejich povolení, včetně záměrů, které povolení podle stavebního zákona nepodléhají), povolení příslušného stavebního úřadu. Pro provozování činností a zařízení v ochranných pásmech leteckých staveb je rovněž nutný souhlas Úřadu pro civilní letectví.

V § 88 je provedena legislativně-technická změna, která souvisí s nahrazením politiky územního rozvoje územním rozvojovým plánem, který je územně plánovací dokumentací a není tudíž v ustanovení vyjmenován.

Přestupky fyzických, právnických nebo podnikajících fyzických osob, které umístí stavbu nebo zařízení mimo ochranná pásma v rozporu s § 41 odst. 1 zákona, byly přesunuty z § 92 a § 93 do stavebního zákona. Důvodem je, že když Úřad pro civilní letectví nebude umísťovat stavby nebo zařízení dle ustanovení § 41 odst. 1, nemůže ani projednávat tento přestupek.

ČÁST OSMNÁCTÁ

Změna zákona o oceňování majetku

K bodu 1

V souvislosti se zavedením nového pojmu „povolení záměru“ ve stavebním zákoně se do textu ustanovení § 3 odst. 2 věty druhé týkající se posuzování účelu užití stavby pro účely oceňování doplňuje výraz „rozhodnutí o povolení záměru“.

K bodu 2

V souvislosti se zavedením nového pojmu „povolení záměru“ ve stavebním zákoně se do textu ustanovení § 9 odst. 2 písm. a) bodu 2., do výčtu aktů určujících pozemek k zastavění, doplňuje výraz „rozhodnutí o povolení záměru“.

K bodu 4

V souvislosti se zavedením změněné struktury stavebních úřadů, s novými postupy a způsoby evidence údajů a informací, které stavební zákon nově zavádí, je žádoucí, aby došlo

ke zrychlení oceňovacího procesu.

Ministerstvo financí proto pro plnění působnosti uvedené v § 2 zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky požaduje bezplatný dálkový přístup k údajům a informacím vedeným a evidovaným Informačními systémy veřejné správy ve věcech územního plánování a stavebního řádu (dále jen „informační systém stavební správy“), které jsou podstatné zejména pro potřebu oceňování majetku včetně kontroly.

To v návaznosti na ustanovení § 274 odst. 2 a znamená zejména přístup k údajům a informacím o dokumentaci a rozhodnutích z portálu stavebníka, o územně plánovací dokumentaci z národního geoportálu, o rozhodnutích z evidence stavebních postupů, o projektové dokumentaci a výsledcích zeměměřických činností z evidence elektronických dokumentací, o identifikačním čísle stavby sloužícím k evidenci popisných údajů o stavbách a zařízeních.

ČÁST DEVATENÁCTÁ

Změna veterinárního zákona

K bodu 1 – § 48 odst. 1 písm. g)

Návrh reaguje na působnost a formy a druhy úkonů, které Státní veterinární správa (SVS), respektive její organizační součást Ústřední veterinární správa SVS vydává jako dotčený orgán ve smyslu nového stavebního zákona podle § 56.

K bodu 2 – § 49 odst. 1 písm. i) a j)

Návrh reaguje na působnost a formy a druhy úkonů, které SVS, respektive její organizační součást krajská veterinární správa SVS vydává jako dotčený orgán ve smyslu nového stavebního zákona podle § 56.

V § 49 odst. 1 písm. j) se návrh přizpůsobuje terminologii použité novým stavebním zákonem v případech, kdy chce, respektive může krajská veterinární správa uplatnit jako dotčený orgán své odborné stanovisko ke zde uvedeným typům a druhům plánů.

K bodu 3 a 4 - § 56

V rámci § 56 odst. 1 a 2 vychází návrh z výjimky z principu integrace v řízeních podle nového stavebního zákona a je kompromisním řešením v rámci vyjednávání spojených s novým stavebním zákonem, pokud jde o zásadní a nepřekročitelné priority Státní veterinární správy při posuzování a závazném ovlivňování vyjmenovaných dotčených staveb a zařízení podléhajících státnímu veterinárnímu dozoru.

V případě odstavce 1 se i nadále zachovává forma závazného posudku, jsou-li předmětem příslušného řízení podle nového stavebního zákona podniky, závody a zařízení, které jsou schvalované a registrované, nebo pouze schvalované nebo povolované ve smyslu veterinárního zákona, resp. přímo použitelných předpisů Evropské unie. Jedná se zejména o jatky, bourárny, porcovny, výrobní potravin živočišného původu s řízenou teplotou, mrazírny, podniky, kde se zachází s tzv. vedlejšími živočišnými produkty, například asanační podniky a další typy zařízení uvedených v Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ze dne 21. října 2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu). Dále se

jedná např. o shromažďovací střediska a další zařízení k chovu zvířat, která jsou v současnosti schvalovaná a registrovaná, resp. v souladu s připravovanou novelou veterinárního zákona implementující nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/429 ze dne 9. března 2016 o nálezích zvířat a o změně a zrušení některých aktů v oblasti zdraví zvířat („právní rámec pro zdraví zvířat“) pouze schvalovaná.

Cílem závazných posudků Státní veterinární správy je především zajistit prostřednictvím veterinárních požadavků stanovených na stavby ochranu veřejného zájmu spočívajícího

a) v uvádění do oběhu zdravotně nezávadných živočišných produktů nebo potravin živočišného původu pocházejících ze schvalovaných provozů,

b) v ochraně zdraví lidí a zvířat a životního prostředí, pokud mají být ve stavbách provozovány činnosti, které orgány veterinární správy povolují. Jedná se o činnosti spočívající v neškodném odstraňování a dalším zpracování vedlejších živočišných produktů, například asanační podnik, spalovna a bioplynárna.

Existence tohoto správního aktu a jeho závazná povaha jsou důležitou podmínkou k tomu, aby stanovené veterinární požadavky byly respektovány včas a aby případné nedostatky v tomto směru nemusely být odstraňovány až dodatečně s vynakládáním zbytečných nebo neúměrných nákladů, anebo po způsobení ztrát. Závazná povaha tohoto správního aktu tedy poskytuje předem a jednoznačným způsobem podnikateli jistotu, že stavba, která má sloužit výše uvedeným účelům, bude vyhovovat požadavkům veterinárních předpisů (například dispozice, křížení cest, oddělení čisté a nečisté části provozu, teplotní podmínky apod.) a že tomuto subjektu bude – při splnění dalších stanovených podmínek – následně vydáno schválení, případně registrace potřebné k předmětné činnosti. Závazný posudek tak má výrazně preventivní funkci.

Závazné posudky ve výše popsaných případech byly vydány v těchto počtech:

Rok	2017	2018	2019
	367	351	278

V případě odstavce 2 se pro zde uvedené provozy zavádí nový, méně formální úkon ve smyslu nového stavebního zákona a to vyjádření. Příslušný orgán Státní veterinární správy se může k záměru stavebníka vyjádřit, přičemž takové vyjádření není pro stavební úřad závazné. Vyjádření jsou úkonem správního orgánu vydávaným podle části čtvrté správního řádu a současně pro jejich vydávání se použije zvláštní právní úprava uvedená v novém stavebním zákoně pro tuto formu úkonů.

Dosavadní závazné posudky v oblastech, které po novele budou zahrnuty do odstavce 2, a tedy budou formou vyjádření ve smyslu nového stavebního zákona, byly vydány v těchto počtech:

Rok	2017	2018	2019
	973	545	491

K bodu 5 a 6 - § 56

Ohledně § 56 odst. 3 a 4 je provedena změna v souvislosti s novou úpravou v odstavcích 1 a 2.

K bodu 7 - § 76 odst. 1

Ustanovení § 76 odst. 1 - orgány veterinární správy mají postavení dotčených orgánů podle § 136 správního řádu, neboť mají v kompetenci podle § 49 odst. 1 písm. j) vydávání stanovisek pro účely některých řízení podle stavebního zákona. Stanoviska uplatněná k územně plánovací dokumentaci jsou úkonem správního orgánu vydávaným podle části čtvrté správního řádu (nejedná se o správní rozhodnutí ani závazná stanoviska). Závazné posudky Státní veterinární správy rovněž nejsou samostatnými správními rozhodnutími, avšak zákon jim přiznává závaznost pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu, který vede řízení (rozhodnutí podmíněná závazným stanoviskem). Jde o závazné podklady pro rozhodnutí ve smyslu § 50 odst. 4 správního řádu, při jejichž vydávání se kromě obecných ustanovení uvedených v § 149 odst. 2 správního řádu použije zvláštní právní úprava uvedená v novém stavebním zákoně pro tuto formu úkonů.

K bodu 8 – § 77a

Návrh reaguje na změnu forem úkonů vydávaných podle § 56 i pro účely řízení o vydání integrovaného povolení podle zákona o integrované prevenci.

ČÁST DVACÁTÁ

Změna zákona o nouzových zásobách ropy

Legislativně-technická změna související se změnou terminologie v novém stavebním zákoně. Ochranná pásma, kterážto vznikla předem dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají nadále v platnosti. Jedná se totiž o ochranná pásma, jež vznikají ze zákona, a jejich vznik se posuzuje podle právní úpravy platné v okamžiku právní skutečnosti, s níž právní úprava spojuje vznik tohoto ochranného pásma. Současně je upravena působnost ve sporných případech o existenci ochranného pásma, kdy v praxi nastávají pochybnosti o existenci ochranného pásma, nikoliv jen ohledně zániku.

ČÁST DVACÁTÁ PRVNÍ

Změna zákona o zajišťování obrany České republiky

Legislativně-technická změna související s přijetím, resp. se změnou terminologie v novém stavebním zákoně a integrací dotčených orgánů. Dále dochází ke zpřesnění výkonu činností, které vykonává Ministerstvo obrany u staveb důležitých pro obranu státu.

ČÁST DVACÁTÁ DRUHÁ

Změna zákona o integrovaném záchranném systému

Návrh na novelizaci zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vychází z nové kategorizace staveb, která se dotýká nejen požární bezpečnosti staveb, ale i problematiky ochrany obyvatelstva a dále z nového stavebního zákona. Jde o sjednocení postupu dotčených orgánů v řízeních podle nového stavebního zákona. Návrh také upravuje kompetence hasičského záchranného sboru kraje jako dotčeného orgánu v těchto řízeních z hlediska ochrany obyvatelstva. Dále se navrhuje úprava kontrolní činnosti tohoto orgánu, která v současné právní úpravě vychází

z díkce stavebního zákona.

K bodu 4

Ustanovení § 29 a 30 zákona o integrovaném záchranném systému upravuje rozhodování o soukromoprávním institutu veřejnoprávní procesní úpravou – rozhodnutím správního orgánu v soukromoprávní věci. K přezkoumání rozhodnutí v dané věci je pak příslušný soud rozhodující v občanském soudním řízení podle části páté občanského soudního řádu. Rozdíl oproti obecné úpravě náhrady škody spočívá v tom, že § 29 a 30 zákona o integrovaném záchranném systému je svěřeno rozhodování o náhradě škody krajskému úřadu, který má zároveň náhradu škody poskytovat. Krajský úřad musí v přenesené působnosti posoudit, zda za tuto škodu odpovídá, a uvážit výši náhrady. Krajský úřad nemůže učinit toto posouzení neformálně a rovněž neformálně je oznámit poškozenému, nýbrž musí v souladu se zákonem vydat rozhodnutí o poskytnutí, či neposkytnutí náhrady škody. Zákon o integrovaném záchranném systému vlastní procesní úpravu nezakotvuje.

Krajský úřad tedy nerozhoduje o veřejném subjektivním právu, ale o uznání (akceptaci), či odmítnutí nároku poškozeného v občanskoprávním vztahu včetně rozsahu.

U žádosti o náhradu za omezení vlastnického práva podle § 29 zákona o integrovaném záchranném systému je nutné např. posoudit, zda k omezení práva došlo v příčinné souvislosti se záchrannými a likvidačními pracemi složek integrovaného záchranného systému. Při zjišťování příčinné souvislosti je třeba zkoumat, zda v komplexu skutečností přicházejících v úvahu jako příčiny věcné škody vzniklé v návaznosti na řešené omezení existuje skutečnost, se kterou zákon odpovědnost v daném případě spojuje. Příčina musí mít nepochybnou vazbu na vznik škody v důsledku řešeného omezení. Byla-li příčinou vzniku škody jiná skutečnost, odpovědnost za škodu podle zákona o integrovaném záchranném systému nenastává. Příčinou současně může být jen ta okolnost, která škodu způsobila a bez níž by škodlivý následek nenastal.

ČÁST DVACÁTÁ TŘETÍ

Změna zákona o ochraně veřejného zdraví

Legislativně-technická změna související se změnou terminologie v novém stavebním zákoně a s integrací kompetencí podle návrhu stavebního zákona, dle které se stavební úřady stávají orgány, které plní některé úkoly v oblasti hodnocení a snižování hluku z hlediska dlouhodobého průměrného hlukového zatížení životního prostředí a v oblasti podpory veřejného zdraví. Důvodem úprav je převedení preventivního hygienického dozoru z krajských hygienických stanic na stavební úřady.

ČÁST DVACÁTÁ ČTVRTÁ

Změna zákona o hospodaření energií

Legislativně technické změny související se změnou terminologie, zjednodušením procesů při povolování staveb a integrací procesů v novém stavebním zákoně.

S ohledem na podrobnost dokumentace pro povolení záměru, kterou bude stavební úřad nově posuzovat, nebude možné z této dokumentace posoudit požadavky týkající se energetické náročnosti budov. Proto se zpracování průkazu energetické náročnosti budovy přesouvá do fáze provádění stavby. Průkaz energetické náročnosti budovy bude součástí

dokumentace k provedení stavby. Tato skutečnost bude promítnuta do příslušného prováděcího předpisu. Z průkazu energetické náročnosti budovy k provedení stavby získá stavebník informaci, zda budova splňuje požadavky na energetickou náročnost budovy podle zákona o hospodaření energií. V případě, že požadavky na energetickou náročnost budovy nebudou splněny, neměl by stavebník zahájit stavbu a mělo by dojít k úpravě projektu tak, aby požadavky na energetickou náročnost budovy byly splněny.

To, zda stavebník naplnil požadavek zákona o hospodaření energií, tzn. požadavky na energetickou náročnost budovy a zpracování průkazu energetické náročnosti budov, který toto plnění deklaruje, bude moci v průběhu provádění stavby kontrolovat kontrolní orgán Státní energetická inspekce. Stavební úřad plnění požadavků na energetickou náročnost budovy bude kontrolovat v rámci kolaudačního řízení, kdy stavebník k žádosti o vydání kolaudačního rozhodnutí podle stavebního zákona musí dokládat plnění požadavků na energetickou náročnost budovy průkazem.

Povinnost plnit požadavky na energetickou náročnost budovy a dokládat tuto skutečnost průkazem energetické náročnosti budov v průběhu jejího provádění bude mít stavebník a další osoby i v případě větší změny dokončené budovy. Na základě vyžádání kontrolního orgánu podle tohoto zákona tj. Státní energetické inspekce, je povinnost průkaz předkládat ke kontrole a dále v případech stanovených jiným prováděcím předpisem.

Prováděcí právní předpis ke stavebnímu zákonu stanoví, že průkaz energetické náročnosti budov je součástí dokladové části dokumentace pro provádění stavby.

Zákon stanoví povinnost doložit energetický posudek k dokladové části dokumentace pro provádění stavby podle právního prováděcího předpisu ke stavebnímu zákonu, výjimku tvoří nové výroby elektřiny, na kterou byla vydána státní autorizace na výstavbu výroby elektřiny podle energetického zákona.

Současně došlo k vypuštění některých nadbytečných pasáží, které již byly obsoletní.

ČÁST DVACÁTÁ PÁTÁ

Změna energetického zákona

Legislativně technické změny související se změnou terminologie, zjednodušením procesů při povolování staveb, jednoznačného vymezení vztahů mezi stavebním zákonem a energetickým zákonem v oblasti autorizace a integrací procesů v novém stavebním zákoně. Úprava reaguje rovněž na rizika identifikovaná v rámci činnosti Stálého výboru pro výstavbu jaderných zařízení a jím zřízených pracovních skupin v oblasti jaderných zdrojů a reaguje na úroveň podrobnosti rámcového povolení.

Návrhem se nezpochybnitelně upřesňuje, že jediným účastníkem řízení o autorizaci je žadatel (shodně jako je tomu v případě § 19 atomového zákona, kterým je účastenství jednoznačně omezeno pouze na žadatele). Dále je navrhováno rozpojení potenciální závislosti stavebního a energetického zákona s tím, že nadále platí požadavek, že výstavba výroby je možná pouze na základě autorizace. Žadatel tak musí před zahájením výstavby zdroje nad 1 MW disponovat oběma veřejnoprávními akty, autorizací a stavebním povolením nebo analogickým aktem (je-li stavebním zákonem vyžadován), byť lze očekávat, že bude autorizace zajištěna dříve tak, aby na straně budoucího provozovatele nevznikaly nedůvodné náklady.

Úpravou se stanovuje se, že pro výstavbu jaderné elektrárny lze údaje o instalovaném výkonu a energetické účinnosti předložit v jejich mezních hodnotách a že se v případě

instalovaného výkonu bude jednat o maximální instalovaný výkon a v případě účinnosti pak o její minimální předpokládanou hodnotu. Návrhem jsou dále optimalizovány postupy při oznamování změn tak, aby bylo umenšeno zatížení žadatele, ale rovněž ministerstva. Technickou úpravou je zajištěna návaznost na předchozí úpravy, kdy je stanoveno, že i pro ustanovení o délce doby, ve které může dojít k zániku autorizace, se použije v případě jaderných zdrojů mezní údaj o instalovaném výkonu.

ČÁST DVACÁTÁ ŠESTÁ

Změna zákona o pohřebnictví

K bodu 1 – § 3 odst. 4

V souladu s návrhem stavebního zákona a principem integrace dotčených orgánů se mění forma souhlasu krajského úřadu na vyjádření.

K bodu 2 – § 12

Krematorium lze zřídit pouze na základě povolení vydaného podle stavebního zákona. Podle platné a účinné právní úpravy jsou dotčenými orgány v řízení podle stavebního zákona krajská hygienická stanice a orgán ochrany ovzduší. Posuzování z hlediska ochrany veřejného zdraví nově nebude provádět krajská hygienická stanice, ale stavební úřad v rámci řízení o povolení záměru, neboť působnost v oblasti ochrany veřejného zdraví při povolování staveb přechází na stavební úřady. Působnost orgánu ochrany ovzduší zakotvená v tomto ustanovení je nadbytečná a duplicitní s působností podle zákona o ochraně ovzduší. Z tohoto důvodu je působnost orgánu ochrany ovzduší vypuštěna. Ke zřízení krematoria však bude i nadále nutné povolení k provozu stacionárního zdroje podle zákona o ochraně ovzduší vydané krajským úřadem jako orgánem ochrany ovzduší.

K bodu 3 – § 17

Ke zřízení veřejného pohřebiště bude nově nutné pouze povolení podle stavebního zákona. Posouzení z hlediska ochrany veřejného zdraví, podzemních vod a z hlediska souladu s cíli a úkoly územního plánování provede stavební úřad v rámci řízení o povolení záměru. Jde o vyjádření principu integrace dotčených orgánů v řízeních podle stavebního zákona do struktury státní stavební správy.

ČÁST DVACÁTÁ SEDMÁ

Změna zákona o státních hranicích

Jelikož by záměry stavby mohly zamezit efektivní ochraně státních hranic v případě potřeby, navrhuje se v souladu s terminologií nového stavebního zákona upravit působnost Ministerstva vnitra jako dotčeného orgánu při pořizování územního plánu a v řízení o povolení záměru. Cílem je zabezpečení koordinace využití území a realizace záměrů a staveb v blízkosti státních hranic České republiky.

ČÁST DVACÁTÁ OSMÁ

Změna zákona o posuzování vlivů na životní prostředí

Podstatou novelizace je integrace kompetencí orgánů posuzování vlivů na životní prostředí do stavebního úřadu. V této souvislosti jsou stavební úřady zařazeny mezi orgány posuzování vlivů na životní prostředí.

Kompetence k posuzování vlivů na životní prostředí se dělí mezi stavební úřady a krajské úřady. Stavební úřady jsou příslušné k posuzování vlivů stavebních záměrů na životní prostředí. Pro vymezené skupiny záměrů převážně nestavebního charakteru je zachována příslušnost k posouzení vlivů současných orgánů EIA na úrovni krajských úřadů.

Na úseku posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí je zachována působnost stávajících orgánů.

Navrhuje se zkrácení délky platnosti závazného stanoviska EIA ze 7 na 5 let; možnost prodloužení je zachována. K této změně dochází v souvislosti s celkovým cílem rekonstrukce, kterou je zkrácení povolovacích procesů.

V souladu s navrhovanou změnou stavebního zákona se provádějí související změny, např. vymezení navazujícího řízení nebo sjednocení terminologie územně plánovací.

Po stránce hmotněprávní se zákon o posuzování vlivů na životní prostředí nemění.

Je vedeno řízení o porušení povinností vyplývajících z práva Evropské unie č. 2020/2061 vedené proti České republice z důvodu nedostatků v transpozici směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (kodifikované znění) (Úř. věst. L 26, 28. 1. 2012, s. 1), ve znění směrnice 2014/52/EU ze dne 16. dubna 2014, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 124, 25. 4. 2014, s. 1), do českých právních předpisů. V zákoně o posuzování vlivů na životní prostředí jsou navrženy úpravy s cílem vyhovět námitkám Komise vzneseným ve zmíněném řízení o porušení povinností, konkrétně uvedené ve stanovisku Evropské komise ze dne 14. 5. 2020, C(2020) 1434 final, a to v rozsahu, ve kterém jsou námitky Evropské komise akceptovatelné pro gestora úpravy, tj. Ministerstvo životního prostředí.

K čl. XXXIV:

První dvě přechodná ustanovení řeší přechod příslušnosti k vedení zjišťovacích řízení a procesů posouzení zahájených přede dnem účinnosti nové právní úpravy ze stávajících orgánů EIA na orgány nové. Aby se předešlo nejasnostem a pokusům o analogickou aplikaci § 132 správního řádu, podle kterého by, nestanovil-li by zákon jinak, zůstala příslušnost na dosavadních orgánech EIA (*"Změní-li se v průběhu řízení okolnosti rozhodné pro určení místní příslušnosti nebo věcné příslušnosti co do stupně a nestanoví-li zákon jinak, dokončí řízení správní orgán původně příslušný; o tom informuje správní orgán, na který by jinak příslušnost přešla."*), se výslovně stanoví, že okamžikem účinnosti nové právní úpravy přejde příslušnost ze starých orgánů EIA na nové, které je dokončí – na těch dosavadních totiž s nejvyšší pravděpodobností nebudou systemizovaná místa, která by dokončení běžících procesů zajistila.

Třetí přechodné ustanovení se týká platnosti stanovisek EIA vydaných přede dnem účinnosti nové právní úpravy – stanoví se, že platnost stanovisek vydaných před účinností nové právní úpravy je 7 let.

Čtvrté a páté přechodné ustanovení se týká navrhované změny v režimu posuzování podlimitních záměrů v návaznosti na infringement.

a) První je pro případ, kdy bylo ještě před účinností nové právní úpravy vydáno sdělení k podlimitnímu záměru, že nebude podléhat zjišťovacímu řízení, a k takovému záměru již bylo zahájeno povolovací řízení – zde se uplatní dosavadní právní úprava (podlimitní záměr bude moci být povolen bez provedení zjišťovacího řízení).

b) Druhé je naopak pro případ, kdy byl podlimitní záměr oznámen, ale sdělení ke dni nabytí účinnosti nové právní úpravy vydáno nebylo – v takovém případě se uplatní nová právní úprava (sdělení vydáváno nebude, orgán EIA upozorní oznamovatele na skutečnost, že jeho podlimitní záměr nově podléhá zjišťovacímu řízení ze zákona).

ČÁST DVACÁTÁ DEVÁTÁ

Změna lázeňského zákona

Legislativně-technická změna související se změnou terminologie v novém stavebním zákoně a s integrací kompetencí podle stavebního zákona.

Jelikož se dle stavebního zákona nevydává územní rozhodnutí, byly § 13 a související části § 14 vypuštěny.

Dle § 37 nebude možné bez vyjádření ministerstva vydat povolení záměru, kolaudační rozhodnutí, povolení k odstranění stavby, nebo nařízení odstranění stavby nebo terénních úprav v ochranném pásmu I. stupně a ve vnitřním území lázeňského místa, a to bez ohledu na to, zda je součástí záměru využívání zdroje. Vnitřní území lázeňského místa je pro poskytování lázeňské léčebně rehabilitační péče neméně významné v porovnání s oblastmi umístěnými v I. ochranném pásmu. Zúžení kompetencí Ministerstva zdravotnictví pouze na záměry obsahující využívání zdroje by znamenalo nemožnost vyjadřovat se ke stavbám, které jsou principiálně nevhodné k umístění ve vnitřním území lázeňského místa a v ochranném pásmu I. stupně.

V § 37 odst. 4 se ponechává závazné stanovisko a doplňuje rozhodnutí a vyjádření, protože ne všechny dokumenty vydávané ministerstvem ke geologickým pracím slouží pro navazující řízení. Formulace umožňuje ministerstvu vydání adekvátního aktu v návaznosti na to, jaké postavení bude vhodné mít s ohledem typ probíhajícího řízení.

ČÁST TŘICÁTÁ

Změna zákona o odpadech

Legislativně-technické změny související se změnou terminologie, zjednodušením procesů při povolování staveb.

V rámci rekodifikace nedochází k integraci souhlasu k provozování zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů, avšak v rámci novelizace zákona je nově navrhováno, že bez rozhodnutí, kterým byl udělen souhlas k provozování zařízení k

využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů nelze vydat kolaudační rozhodnutí, povolení předčasného užívání stavby nebo povolení zkušebního provozu podle stavebního zákona pro stavby určené k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů.

Novelizace dále navrhuje změnu formy vyjádření obecních úřadů obce s rozšířenou působností k povolení záměru podle stavebního zákona z hlediska nakládání s odpady, a to ze závazného stanoviska na vyjádření.

ČÁST TŘICÁTÁ PRVNÍ

Změna vodního zákona

Podstatou novelizace je integrace vybraných kompetencí orgánů veřejné správy v oblasti ochrany vod a vodního hospodářství do stavebního úřadu.

Stavební úřady a Nejvyšší stavební úřad jsou zařazeny do soustavy vodoprávních úřadů.

Nejvyšší stavební úřad je zmocněn k vydání vyhlášky, která stanoví náležitosti žádosti o povolení vodního díla.

Základní kompetencí stavebních úřadů je povolování vodních děl, současně v tomto řízení budou posuzovat splnění podmínek pro integrované správní akty související s touto kompetencí. Dalšími důležitými kompetencemi je odstraňování vodních děl, kontrola provádění technickobezpečnostního dozoru a provádění dozoru nad vodními díly.

Povolení k vodnímu dílu vydává stavební úřad, neintegruje se však povolení nakládání s vodami, tato dvě řízení tedy povedou různé úřady, a proto nelze vést společné řízení; příslušná ustanovení se proto navrhuje zrušit. Podmiňuje se vykonatelnost povolení vodního díla povolením nakládání s vodami, tam kde je to nezbytné [tam, kde povolení k nakládání s vodami lze realizovat pouze užívání vodního díla (např. ČOV)]. Jsou upravena specifika povolení vodního díla jakožto záměru podle stavebního zákona (navržené ustanovení § 55a).

Povolování nakládání s vodami zůstává v kompetenci vodoprávních úřadů. Do řízení o povolování nakládání s vodami, týká-li se povolování vodního díla povolovaného podle stavebního zákona, se integruje výjimka podle § 23a vodního zákona, povoluje-li nakládání s vodami krajský úřad. (ochrana vod jako složky životního prostředí). Pokud záměr vyžaduje výjimku podle § 23a vodního zákona a nevyžaduje povolení nakládání s vodami, výjimka se vydává v samostatném řízení.

Pokud stavební úřad při řízení vedeném podle stavebního zákona dojde k závěru, že provedení záměru může vést ke zhoršení stavu nebo ekologického potenciálu útvaru povrchové vody nebo ke zhoršení stavu útvaru podzemní vody nebo znemožnění dosažení dobrého stavu nebo dobrého ekologického potenciálu útvaru povrchové vody nebo dobrého stavu útvaru podzemní vody, tedy, že záměr vyžaduje výjimku, pak na tuto skutečnost upozorní žadatele. Výjimku vydává vodoprávní úřad.

Ochranná pásma vodního díla budou nadále stanovována formou opatření obecné povahy, kompetence k stanovování ochranných pásem vodních děl je svěřena stavebním úřadům, neboť jsou příslušné k povolování vodních děl a tato agenda spolu bezprostředně souvisí.

Souhlas vodoprávního úřadu k některým stavbám, zařízením nebo činnostem je integrován, splnění podmínek pro jeho vydání posuzuje stavební úřad v řízení o žádosti o povolení záměru podle stavebního zákona.

Vypouští se ohlášení, neboť tento institut je zcela zrušen v návrhu stavebního zákona,

dosud ohlašovaná vodního díla budou klasicky povolována, v návaznosti na tuto změnu se ruší povinnost pravidelných revizí u těchto vodních děl, pokud budou povolována. Přechodné ustanovení řeší revize dosud ohlášených vodních děl.

Kompetence související s technickobezpečnostním dohledem nad vodními díly budou vykonávat stavební úřady jakožto povolující správní úřady, nicméně kompetence Ministerstva zemědělství jakožto ústředního orgánu zůstávají zachovány.

Právní úprava účastenství subjektů z řad dotčené veřejnosti se mění. Navrhované podmínky účasti těchto subjektů jsou upraveny obdobně jako v zákoně o posuzování vlivů na životní prostředí.

Pokud se správní akty podle vodního zákona vydávají pro záměr povolovaný podle stavebního zákona, lze příslušnou žádost podat prostřednictvím portálu stavebníka upraveného stavebním zákonem.

ČÁST TŘICÁTÁ DRUHÁ

Změna zákona o vodovodech a kanalizacích

Navrhují se legislativně-technické změny reagující na změnu terminologie v novém stavebním zákoně a dále změny související s integrací kompetencí k rozhodování ve stavebních věcech u nových stavebních úřadů, které přebírají část kompetencí vodoprávních úřadů. Veřejnou správu na úseku vodovodů a kanalizací podle tohoto zákona tedy vykonávají nově též stavební úřady (§ 25). V § 28 písm. e) jsou stavební úřady též zmocněny provádět kontrolu a ukládání správních trestů v případech, kdy jim o věci přísluší rozhodovat.

V § 3 se mění kompetence pro ukládání povinnosti připojit se na kanalizaci z obecního úřadu v přenesené působnosti na stavební úřad v souvislosti s maximální integrací stavebních záležitostí na stavební úřady. Obdobně v § 3a se mění kompetence z vodoprávního úřadu na stavební úřad.

V § 3a se odstavce 4 a 5 zrušují pro nadbytečnost, jelikož náležitosti žádosti o změnu užívání stavby vodovodní nebo kanalizační přípojky upravuje stavební zákon stanovením náležitostí návrhu na povolení záměru podle stavebního zákona.

V § 4 je provedena legislativně-technická změna, která souvisí s nahrazením politiky územního rozvoje územním rozvojovým plánem, který je územně plánovací dokumentací a nemusí být tudíž v ustanovení vyjmenován. Dále jsou zohledněny terminologické změny u kolaudačního rozhodnutí.

V § 6 se doplňuje, že pro vydání kolaudačního rozhodnutí k příslušným stavbám je nutné povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace pro veřejnou potřebu.

V § 12 odst. 2 se zakotvuje kompetence stavebního úřadu rozhodnout rozhodnutím o návrhu na povolení záměru podle stavebního zákona o výjimce z pravidla týkajícího se souběhu a křížení stok pro odvádění odpadních vod a kanalizačních přípojek s vodovodním potrubím pro rozvod pitné vody. Doposud tuto výjimku uděloval vodoprávní úřad. Důvodem je integrace části agendy vodoprávního úřadu na stavební úřad ve stavebních záležitostech.

V § 14 zůstává kompetence vodoprávního úřadu schvalovat kanalizační řád. Schválený kanalizační řád je povinným podkladem pro vydání kolaudačního rozhodnutí pro stavbu kanalizace.

V § 23 se zrušuje ustanovení umožňující vodoprávnímu úřadu povolit výjimku z ochranného pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok, jelikož není stanoveno, v čem

tato výjimka může spočívat. Současně se upravuje pravomoc stavebního úřadu rozhodnout o povolení k činnostem v uvedeném ochranném pásmu, pokud žadatel nezíská souhlas vlastníka vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatele. Pokud činnost týkající se ochranného pásma souvisí se záměrem stavby nebo jiným záměrem povolovaným podle stavebního zákona, rozhodne o výjimce stavební úřad v rozhodnutí o návrhu na povolení záměru. Navrhovaná změna reaguje na zmocnění stavebních úřadů povolovat uvedené činnosti v ochranném pásmu vodovodního řádu. Navrhovanou změnou je specifikováno, k jakým skutečnostem při takovém povolování musí stavební úřad přihlédnout.

ČÁST TŘICÁTÁ TŘETÍ

Změna zákona o myslivosti

Legislativně-technická změna související s přijetím, resp. se změnou terminologie v novém stavebním zákoně a integrací dotčených orgánů.

ČÁST TŘICÁTÁ ČTVRTÁ

Změna zákona o integrované prevenci

V rámci rekodifikace nedochází k integraci řízení o vydání integrovaného povolení, nicméně je v rámci novelizace provedeno výrazné zjednodušení právní úpravy, jejímž účelem je zrychlení vydání integrovaného povolení.

Mezi nejpodstatnější úpravy patří:

- zavedení nového institutu obecně závazných pravidel, který umožní část ukládaných podmínek nahradit odkazem na právní předpis či metodiku. Jedná se o dodatečnou transpozici ustanovení čl. 3 odst. 8 směrnice 2010/75/EU, o průmyslových emisích. Toto ustanovení je fakultativní povahy, tj. jeho implementace není pro členské státy povinná.

- zjednodušení právní úpravy se navrhuje vypuštěním ustanovení o předběžné informaci o žádosti, neboť je do značné míry duplicitní s obecnou úpravou ve správním řádu

- výslovné stanovení, že stručné shrnutí údajů ze žádosti musí zahrnovat údaje o základní správě. Toto doplnění se navrhuje v reakci na výtku Komise v rámci řízení EU Pilot ke směrnici 2010/75/EU

- Institut odborně způsobilé osoby je nahrazen odbornou podporou státní správy, což odpovídá stávajícímu stavu v praxi, kdy vyjádření v dílčích řízeních zpracovává pouze CENIA, česká informační agentura životního prostředí. Agenda odborně způsobilých osob je na dotčených resortech vykonávána pouze formálně a může být bez náhrady a jakýchkoliv dopadů na povolování zrušena.

- právní úprava účastenství subjektů z řad dotčené veřejnosti se mění. Navrhované podmínky účasti těchto subjektů jsou upraveny obdobně jako v zákoně o posuzování vlivů na životní prostředí.

- úprava lhůt pro některé úkony v rámci řízení

- Na základě zkušeností z praxe se v novém odstavci 5 navrhuje stanovit provozování zařízení bez integrovaného povolení nebo rozhodnutí o podstatné změně jako samostatný důvod pro omezení nebo zastavení provozu zařízení nebo jeho části.

úplné rozvolnění vazby zákona o integrované prevenci na stavební zákon, a proto se

vypouští ustanovení, která tuto vazbu zajišťovala (vypouští se ustanovení o orgánech integrované ochrany, jakožto dotčených orgánech pro účely řízení podle stavebního zákona), a ustanovení, které podmiňovalo vykonatelnost stavebního povolení a společného povolení právní mocí integrovaného povolení.

ČÁST TŘICÁTÁ PÁTÁ

Změna zákona o pozemkových úpravách

Navrhují se legislativně-technické změny reagující na změnu terminologie v novém stavebním zákoně.

V § 9 odst. 15 se odstraňuje, že plán společných zařízení je návrhem na aktualizaci územně plánovací dokumentace, ponechává se pouze, že je návrhem na změnu územně plánovací dokumentace. Zásady územního rozvoje budou podle stavebního zákona měněny formou změny stejně jako ostatní územně plánovací dokumentace, nikoliv formou aktualizace jako v případě zákona č. 183/2006 Sb., změna územně plánovací dokumentace je tak jedinou možnou formou.

V § 12 odst. 3 a v § 19 písm. k) se reaguje na novou formu povolování záměrů místo jejich dosavadního umístování.

Podle § 19 písm. k) Státní pozemkový úřad nově posuzuje, zda zamýšlené využití pozemků podle návrhu na povolení záměru není v rozporu se schválenou rezervou státních pozemků, s nimiž je Státní pozemkový úřad příslušný hospodařit, a která slouží k uskutečnění rozvojových programů státu schválených vládou.

ČÁST TŘICÁTÁ ŠESTÁ

Změna soudního řádu správního

K bodu 1 – § 4

Zákonem č. 250/2014 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o státní službě, byl do soudního řádu správního vložen do jeho Hlavy II nový Díl 8 – Řízení o zrušení služebního předpisu. Tato nová rozhodovací pravomoc soudů ve správním soudnictví se však nepromítla do § 4 soudního řádu správního upravujícího výčtově pravomoc soudů ve správním soudnictví.

Vzhledem k tomu, že v souvislosti s přijetím nového stavebního zákona bylo nutné novelizovat i příslušné části soudního řádu správního, navrhuje se odstranit i tento legislativní nedostatek a do výčtu § 4 je doplněna i pravomoc správních soudů rozhodovat o zrušení služebního předpisu.

K bodu 2 – § 7

Nový stavební zákon zavádí novou kategorii staveb, a to staveb vyhrazených. Vyhrazené stavby jsou primárně stavby celostátního významu, k jejichž povolení je příslušný Specializovaný stavební úřad. Specializovaný stavební úřad bude tedy povolovat především stavby, které lze dnes zahrnout a které i v budoucnu budou spadat pod režim zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací. Vzhledem k tomu, že o žalobách proti rozhodnutí, kterým byla povolena stavba podle uvedeného zákona, rozhoduje již dnes Krajský soud

v Ostravě, resp. jeho specializované senáty, navrhuje se, aby tento soud byl příslušný k projednání žalob v případě, kdy v prvním stupni rozhodl Specializovaný stavební úřad. Dále se navrhuje příslušnost Krajského soudu v Ostravě i pro případy, kdy bude v prvním stupni rozhodovat Nejvyšší stavební úřad.

K bodu 3 – § 44

V souvislosti s výslovným zakotvením nepřipustnosti žaloby proti rozhodnutí z důvodu zneužití práva se zakotvuje obecně možnost, nikoliv však povinnost, soudu uložit pořádkovou pokutu tomu, kdo učiní podání, které sleduje zjevné zneužití práva.

Byť je pojmově vyloučeno, aby za tentýž skutek byla uložena pořádková pokuta opakovaně podle zásady *ne bis in idem*, navrhuje se i vyloučení možnosti tuto pokutu prominout – na rozdíl od pořádkové pokuty upravené v odstavci 1, a to zakotvením pořádkové pokuty za zjevné zneužití práva do samostatného odstavce. Soud proto bude vždy vážit, zda obstrukční jednání, resp. zneužití práva, dosahuje takové intenzity, že kromě nepřipustnosti a odmítnutí samotné žaloby či podání je vhodné uložit i pořádkovou pokutu.

Smysl a účel navrženého ustanovení je především prevenční vůči obstrukčním žalobám a podáním. Bude vždy na posouzení soudu, zda tuto pořádkovou pokutu uloží, či nikoliv, a vzhledem k okolnostem daného případu v jaké výši. Proti uložení pořádkové pokuty krajským soudem je přípustná kasační stížnost.

Nelze odhlédnout od skutečnosti, že obdobnou úpravu obsahoval již i zákon č. 36/1876 ř. z., o zřízení správního soudu (dále jen „říjnový zákon“), který v § 41 stanovil právo soudu uložit stranám a dle okolností jejich zástupcům, „kteří proti jasnému znění zákona se prou aneb jinak zřejmě svévolným způsobem vedou stížnosti, pokuty peněžité 5 až i 1000 zl.“.

K bodu 4 – § 68

Jako nový důvod nepřipustnosti žaloby se výslovně zakotvuje i skutečnost, kdy žaloba sleduje zjevné zneužití práva, které obecně nepoživá právní ochrany. Tuto zásadu v současné době zakotvuje výslovně pouze § 8 zákona č. 89/2014 Sb., občanský zákoník, pro oblast soukromého práva, nicméně zásada zákazu zneužití práva je vlastní právnímu řádu a platí přirozeně i v právu veřejném (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008-74.)

Obdobnou cestou se v minulosti v zásadě vydal i slovenský zákonodárce, který mezi základní principy řízení zakotvil zásadu, podle které správní soud výjimečně neposkytne ochranu právům nebo právem chráněným zájmům fyzické osoby a právnické osoby, pokud jimi podaný návrh sleduje zjevné zneužití práva. Na tuto obecnou zásadu navazuje možnost slovenských správních soudů výjimečně odmítnout žalobu fyzické osoby a právnické osoby, která má zjevně šikanózní charakter nebo se jí sleduje zneužití práv či jejich bezúspěšné uplatňování (viz § 5 a 28 slovenského zákona č. 162/2015 Z. z., správný súdny poriadok, ve znění pozdějších předpisů).

V obecné rovině lze za zneužití práva považovat situaci, ve které „někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004–48, publ. pod č. 869/2006 Sb. NSS.)

Otázkou zneužití práva se již opakovaně zabývala i judikatura českých správních soudů.

Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku č. j. 1 As 27/2011 – 81 ze dne 4. 5. 2011 konstatoval, že „určité chování formálně vzato, ve skutečnosti ovšem pouze zdánlivě, odpovídá dikci právního předpisu, avšak je zároveň pocíťováno jako zjevně nespravedlivé, neboť v rozporu s určitými základními hodnotami a s rozumným uspořádáním společenských vztahů působí společnosti újmu. Takové chování má potom povahu nikoliv výkonu subjektivního práva, nýbrž jeho (právem reprobovaného) zneužití.“.

Nejvyšší správní soud tak ve své judikatuře často označuje za právo zneužívající taková zjevně bezdůvodná podání, která mají navíc zjevně obstrukční znaky, na což usuzuje z jejich počtu, sériovosti a stereotypnosti vedených sporů, spojených s opakováním obdobných či zcela identických argumentů, z účelového zakládání právnických osob ad. (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 156/2012 – 30 ze dne 14. 5. 2013 nebo usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 25/2012-21 ze dne 27. 4. 2012).

Poměrně bohatou judikaturu k otázce zjevného zneužití práva má Evropský soud pro lidská práva. Zneužití práva podat stížnost k tomuto mezinárodnímu soudu je totiž důvodem pro odmítnutí stížnosti, který přímo předvídá Úmluva. Zneužití práva podat stížnost Evropský soud pro lidská práva ve své judikatuře definoval jako „jednání stěžovatele, které je zjevně v rozporu s účelem práva individuální stížnosti zakotveného Úmluvou a brání řádnému fungování Evropského soudu pro lidská práva nebo řádnému postupu v řízení před ním.“ (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 15. 9. 2009 ve věci Miroļubovs a ostatní proti Lotyšsku, stížnost č. 798/05, § 62 a 65).

Mezi situace, ve kterých dochází ke zneužití práva podat stížnost, pak Evropský soud pro lidská práva zařadil:

- vědomé uvádění nepravdivých skutečností s cílem uvést soud v omyl;
- používání obzvlášť nepříjemného, urážlivého, výhružného nebo provokativního jazyka vůči účastníkům řízení nebo soudu včetně jeho aparátu;
- opakované podání zlomyslných a zjevně neopodstatněných stížností, které jsou podobné té, jež byla podána v minulosti a byla prohlášena za nepřijatelnou (v praxi Evropského soudu pro lidská práva se za taková považují jen čtyři podání ve stejné věci);
- podání stížnosti, která zjevně nemá žádný skutečný účel nebo se týká drobné finanční částky.

V oblasti stavebního práva může být za zjevné zneužití práva podle okolností považována i žaloba nebo žalobní bod, který byl uplatněn účastníkem řízení nebo osobou zúčastněnou na řízení, která je stranou plánovací smlouvy, a jehož obsah je v rozporu s tím, k čemu se strana plánovací smlouvy zavázala, jak plyne z úpravy obsažené ve stavebním zákoně.

K bodu 5 – § 75

Obdobně jako ve správním řádu (viz § 89 odst. 2 správního řádu) se výslovně zakotvuje princip, že k vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na zákonnost, popřípadě správnost napadeného rozhodnutí, opatření nebo postupu, se nepřihlíží.

Smyslem navržené úpravy je výslovně zakotvit obecně platný princip ochrany práv nabytých v dobré víře a předejít rušení rozhodnutí správních orgánů pouze pro formální méně závažné vady řízení před správními orgány, které však nemohly samotný výrok rozhodnutí, a tedy řešení dané otázky, ovlivnit.

K bodu 6 až 8 – § 101d

V odstavci 1 se obdobně jako ve správním řádu (viz § 89 odst. 2 správního řádu) a stejně jako v návrhu novelizace § 76 správního řádu výslovně zakotvuje princip, že k vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na zákonnost, popřípadě správnost napadeného rozhodnutí, opatření nebo postupu, se nepřihlíží.

Smyslem navržené úpravy je výslovně zakotvit obecně platný princip ochrany práv nabytých v dobré víře a předejít rušení rozhodnutí správních orgánů pouze pro formální méně závažné vady řízení před správními orgány, které však nemohly samotný výrok rozhodnutí, a tedy řešení dané otázky, ovlivnit.

V odstavci 2 se navrhuje výslovně zakotvit princip proporcionality zásahů soudů do práv nabytých v dobré víře a do právní jistoty osob, vázanosti soudu návrhovými body a odrazem rozsahu aktivní věcné legitimace navrhovatele. Je-li nutné pro nezákonnost napadené opatření obecné povahy zrušit, je tak potřeba učinit pouze v nezbytně nutném rozsahu, tedy v částech, které se dotýkají přímo navrhovatelových práv. Jedná se o princip známý již dnes správním soudům, nicméně cílem úpravy je zakotvení tohoto principu na zákonné úrovni.

Navržená úprava zdůrazňuje i princip zdrženlivosti správních soudů, kdy opatření obecné povahy by měla být rušena pouze výjimečně, což platí zejména v oblasti samosprávy (srov. nálezh Ústavního soudu III ÚS 1669/11).

Navržená právní úprava reflektuje poznatky praxe a soudní judikatury. Opatření obecné povahy (územní plán) lze nově zrušit pouze ke dni právní moci rozhodnutí nebo ke dni pozdějšímu. Odpadá tedy právní nejistota spojená s rušením územních plánů tzv. „do minulosti“ (*ex tunc*). Nicméně je nutné reflektovat skutečnost, že i nadále je umožněn takzvaný incidenční přezkum opatření obecné povahy spolu s rozhodnutím správních orgánů.

Bylo-li totiž použito nezákonného opatření obecné povahy, je nezákonné i rozhodnutí, byť je platné a účinné do jeho zrušení, což stanoví nově označený § 101d odst. 5 soudního řádu správního. Incidenční přezkum je již dnes navíc omezen soudní judikaturou, lze totiž napadat pouze tu část opatření obecné povahy, která byla při vydání napadeného rozhodnutí použita.

Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí. Bude-li však opatření obecné povahy rušeno pouze *ex nunc*, není možné zrušit napadené rozhodnutí, neboť v době vydání bylo napadené opatření obecné povahy platné, účinné a „správné“. Tato skutečnost byla proto reflektována možností soudu zrušit opatření obecné povahy s účinky *ex tunc*. V době vydání rozhodnutí tak bylo napadené opatření obecné povahy nezákonné, a tudíž je možné zrušit i napadané rozhodnutí.

Z těchto důvodů je nutné umožnit soudu přihlédnout ke zrušení opatření obecné povahy v situaci, kdy je přezkoumáváno rozhodnutí, které bylo vydáno na základě zrušeného opatření obecné povahy.

Cílem navržené úpravy není podřadit přezkum opatření obecné povahy pod režim § 75 odst. 2 soudního řádu správního. Cílem není ani přezkoumávat opatření obecné povahy v rámci řízení o žalobě proti rozhodnutí stejně jako závazná stanoviska. Tomuto se naopak snaží navrhovaná úprava vyhnout a zavádí přihlédnutí pouze ke zrušení opatření obecné povahy. Bylo-li totiž opatření obecné povahy nezákonné při jeho vydání, je potencionálně stíženo vadou nezákonnosti i rozhodnutí vydané na jeho základě. Ke zrušení rozhodnutí však lze přistoupit pouze za situace, kdy bylo opatření obecné povahy zrušeno.

Ostatní rozhodnutí zůstávají ve smyslu odstavce 5 nedotčena, neboť k přihlídnutí je možno přistoupit pouze v případě, kdy byla tato rozhodnutí napadena žalobou, přičemž u téměř všech rozhodnutí, která byla v minulosti vydána na základě zrušeného opatření obecné povahy, již uplynula lhůta pro podání žaloby ve správním soudnictví.

ČÁST TŘICÁTÁ SEDMÁ

Změna zákona o dani z přidané hodnoty

K bodu 1

U rodinných a bytových domů, které nejsou zákonem o DPH přímo definovány a při jejichž vymezení bylo doposud odkazováno na právní předpisy upravující katastr nemovitostí, je jejich vymezení v § 48 odst. 2 a 5 zákona o DPH nově navázáno přímo na stavební zákon, který definice bytového domu a rodinného domu nově obsahuje.

Věcnou změnou související s přijetím nového stavebního zákona je změna vymezení rodinného domu, ke které dojde v návaznosti na zaváděnou definici rodinného domu v novém stavebním zákoně. Zejména z důvodu, aby v souvislosti s touto změnou nedošlo k okamžitým změnám sazby daně při poskytování stavebních nebo montážních prací spojených s již probíhající výstavbou a při dodání rodinných domů, které jsou pro účely DPH považovány za stavbu pro sociální bydlení a při poskytování stavebních nebo montážních prací u již probíhajících oprav a jiných stavebních úprav prováděných na dokončených rodinných domech (považovaných pro účely DPH za stavbu pro bydlení nebo pro sociální bydlení), je do zákona o DPH v přechodných ustanoveních zapracováno dvouleté přechodné období, ve kterém budou rodinné domy, které již nesplní definici rodinného domu dle nové úpravy, považovány pro účely snížené sazby daně za rodinné domy navzdory tomu, že tuto definici nenaplnují.

K bodu 2

Dochází k úpravě vymezení pojmu obytný prostor, což je pojem specificky zavedený pro účely daně z přidané hodnoty, tak, aby pojal rovněž materiální vymezení bytu podle stavebního zákona, což však je pouze jednou částí definice pojmu obytný prostor.

K bodu 3

Jde o reakci na změny pojmů v novém stavebním zákoně, ke kterým došlo oproti předchozí právní úpravě. Jejím cílem není věcná změna, ale zachování současného stavu a jeho přizpůsobení terminologii nového stavebního zákona. Toto se týká právě povolovacích institutů uvedených v dosavadním § 56 odst. 2 písm. b). Při tom se vychází z přechodných ustanovení k novému stavebnímu zákonu, která zachovávají platnost dosavadních institutů a podřazují je pod nový pojem povolení stavebního záměru.

K bodu 4

Novelizačním bodem se reaguje na vypuštění institutu kolaudačního souhlasu v novém stavebním zákoně. Jeho cílem tedy není věcná změna, ale zachování současného stavu a jeho přizpůsobení terminologii nového stavebního zákona. Při tom se vychází z přechodného ustanovení k novému stavebnímu zákonu, podle kterého se kolaudační souhlas považuje za kolaudační rozhodnutí podle tohoto (nového stavebního) zákona.

K bodu 5

Novelizačním bodem se reaguje na vypuštění institutu kolaudačního souhlasu v novém stavebním zákoně. Jeho cílem tedy není věcná změna, ale zachování současného stavu a jeho přizpůsobení terminologii nového stavebního zákona. Při tom se vychází z přechodného ustanovení k novému stavebnímu zákonu, podle kterého se kolaudační souhlas považuje za kolaudační rozhodnutí podle tohoto (nového stavebního) zákona.

K bodu 6

Novelizačním bodem se reaguje na vypuštění institutu kolaudačního souhlasu v novém stavebním zákoně. Jeho cílem tedy není věcná změna, ale zachování současného stavu a jeho přizpůsobení terminologii nového stavebního zákona. Při tom se vychází z přechodného ustanovení k novému stavebnímu zákonu, podle kterého se kolaudační souhlas považuje za kolaudační rozhodnutí podle tohoto (nového stavebního) zákona.

K bodu 7

Novelizačním bodem se reaguje na vypuštění institutu kolaudačního souhlasu v novém stavebním zákoně. Jeho cílem tedy není věcná změna, ale zachování současného stavu a jeho přizpůsobení terminologii nového stavebního zákona. Při tom se vychází z přechodného ustanovení k novému stavebnímu zákonu, podle kterého se kolaudační souhlas považuje za kolaudační rozhodnutí podle tohoto (nového stavebního) zákona.

K bodu 8

U rodinných domů, které nejsou zákonem o DPH přímo definovány a při jejichž vymezení bylo doposud odkazováno na právní předpisy upravující katastr nemovitostí, je jejich vymezení nově navázáno přímo na stavební zákon, který definici rodinného domu obsahuje.

K bodu 9

Dochází k vypuštění poznámky pod čarou odkazující na starý stavební zákon.

K čl. XLV

K bodu 1: Vzhledem k úpravě definice rodinného domu ve stavebním zákoně, na který se zákon o DPH nově odkazuje, se zakotvuje přechodné ustanovení, na základě kterého se u stavebních a montážních prací, které začaly být poskytovány před účinností nového stavebního zákona, prováděných na dokončené stavbě, která po účinnosti nového stavebního zákona nesplní definici rodinného domu, uplatní ještě 2 roky od účinnosti tohoto zákona první snížená sazba daně z přidané hodnoty.

K bodu 2: Vzhledem k úpravě definice rodinného domu ve stavebním zákoně, na který se zákon o DPH nově odkazuje, se zakotvuje přechodné ustanovení, na základě kterého se u stavebních a montážních prací, které začaly být poskytovány před účinností nového stavebního zákona, spojených s výstavbou stavby pro sociální bydlení, která po účinnosti

nového stavebního zákona nesplní definici rodinného domu, uplatní ještě 2 roky od účinnosti tohoto zákona první snížená sazba daně z přidané hodnoty.

K bodu 3: Vzhledem k úpravě definice rodinného domu ve stavebním zákoně, na který se zákon o DPH nově odkazuje, se zakotvuje přechodné ustanovení, na základě kterého se u stavebních a montážních prací spojených s přeměnou stavby nebo prostoru na stavbu pro sociální bydlení, která po účinnosti nového stavebního zákona nesplní definici rodinného domu, jež začaly být poskytovány před účinností nového stavebního zákona, uplatní ještě 2 roky od účinnosti první snížená sazba daně z přidané hodnoty.

K bodu 4: Vzhledem k úpravě definice rodinného domu ve stavebním zákoně, na který se zákon o DPH nově odkazuje, se zakotvuje přechodné ustanovení, na základě kterého bude dodání rodinného domu, který po nabytí účinnosti nového stavebního zákona nesplní definici rodinného domu, po dobu 2 let od účinnosti tohoto zákona v první snížené sazbě daně z přidané hodnoty.

ČÁST TŘICÁTÁ OSMÁ

Změna zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů

Legislativně-technická změna související s přijetím, resp. se změnou terminologie v novém stavebním zákoně a integrací dotčených orgánů.

ČÁST TŘICÁTÁ DEVÁTÁ

Změna zákona o správních poplatcích

Legislativně-technické změny související se změnou terminologie a zjednodušením povolovacích procesů podle stavebního zákona.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ

Změna zákona o elektronických komunikacích

Návrh obsahuje především legislativně-technické změny související se změnou terminologie, zjednodušením procesů při povolování staveb a integrací procesů v novém stavebním zákoně.

Současně došlo k vypuštění některých nadbytečných pasáží, které již byly obsoletní.

Do působnosti stavebních úřadů se v rámci posuzování veřejných zájmů při povolování stavby v souladu s principem plné integrace integrují, pokud možno, všechna rozhodnutí, závazná stanoviska, stanoviska a vyjádření vydávaná dotčenými orgány, tedy i Českým telekomunikačním úřadem.

O sporech mezi vlastníkem nemovitosti a podnikatelem zajišťujícím veřejnou komunikační síť, které se týkají výkonu práv podnikatele zajišťujícího veřejnou komunikační síť, bude rozhodovat Český telekomunikační úřad. Totéž platí o sporech mezi vlastníkem domu a uživatelem, který požaduje zajistit příjem rozhlasového a televizního vysílání nebo zřízení vnitřního komunikačního vedení veřejné komunikační sítě včetně rozvaděče a koncového bodu sítě.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ PRVNÍ

Změna zákona o inspekci práce

Legislativně-technická změna související s přijetím, resp. se změnou terminologie v novém stavebním zákoně.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ DRUHÁ

Změna zákona o vyvlastnění

Legislativně-technické změny související se změnou terminologie návrhu nového stavebního zákona zejména s ohledem na změnu procesu při povolování staveb.

K bodu 1 – § 15

S ohledem na změny provedené ve stavebním zákoně se zjednodušuje úprava vyvlastňovacích úřadů tak, že se stanoví, že vyvlastňovací řízení vede vyvlastňovací úřad, kterým je příslušný stavební úřad, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

K bodu 2 a 3 – § 16

Změna v příslušnosti vedení vyvlastňovacích řízení v souvislosti s novým stavebním zákonem. Předpokládá se, že řízení povede orgán příslušný k vedení řízení o povolení záměru, což přispěje ke zrychlení majetkoprávního vypořádání při povolování záměru.

K bodu 4 – § 18

Změna souvisí s novou terminologií v návrhu nového stavebního zákona. Povolení záměru nahrazuje stávající územní rozhodnutí, které je povinnou součástí žádosti o vyvlastnění.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ TŘETÍ

Změna zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Legislativně-technická změna související s přijetím, resp. se změnou terminologie v novém stavebním zákoně.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ ČTVRTÁ

Změna zákona o pohonných hmotách

Legislativně-technická změna související s přijetím, resp. se změnou terminologie v novém stavebním zákoně.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ PÁTÁ

Změna zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

Změna zákona vyvolaná novou povinností autorizovaných osob a autorizovaných inspektorů činit všechna podání podle stavebního zákona jako digitální úkon. Autorizovaná osoba a autorizovaný inspektor budou osobou, které se zřizuje datová schránka bez žádosti.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ ŠESTÁ

Změna zákona o základních registrech

Legislativně-technická změna. V § 42 odst. 2 je zohledněn nový stavební zákon, podle kterého se unifikuje postup povolování staveb (stavební povolení a ohlášení dle zákona č. 183/2006 Sb.) na povolení.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ SEDMÁ

Změna zákona o nakládání s těžebním odpadem

Navrhují se legislativně-technické změny reagující na změnu terminologie v novém stavebním zákoně a dále změny, související s integrací kompetencí k rozhodování ve stavebních věcech u nových stavebních úřadů.

Na stavební úřady přechází pravomoc k povolování záměru zřízení úložného místa. Obvodní báňské úřady vydávají v těchto řízeních vyjádření a mají postavení dotčených orgánů.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ OSMÁ

Změna zákona o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací

Legislativně-technické změny související se změnou terminologie, zjednodušením procesů při povolování staveb a integrací procesů v novém stavebním zákoně.

Především byly vypuštěny specifické procesy týkající se povolování vybraných staveb podle tohoto zákona, neboť nový stavební zákon počítá pouze s jediným řízením o povolení záměru.

Některé instituty zákona byly převzaty novým stavebním zákonem, případně jsou i pro účely liniových staveb řešeny přímo ve stavebním zákoně. Byla tedy odstraněna ustanovení, která jsou nadbytečná. Naopak i nadále zůstávají součástí tohoto zákona ustanovení týkající se přípravy staveb, majetkoprávního vypořádání, vyvlastnění a doručování v řízeních s velkým počtem účastníků.

V části druhé se po dohodě s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR upravuje přenos kompetencí orgánu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 1364/2006/ES a mění nařízení (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009 z Ministerstva průmyslu a obchodu ČR na nově zřizovaný Nejvyšší stavební úřad a Specializovaný stavební úřad.

Na Nejvyšší stavební úřad pak přechází všechny ostatní kompetence podle uvedeného Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 s výjimkou posuzování zralosti konkrétních projektů.

S ohledem na specifičnost a potřebu odborného aparátu stavebního úřadu bude

Specializovaný stavební úřad stavebním úřadem příslušným pro rozhodování staveb projektů společného zájmu, a to včetně posuzování jejich zralosti podle uvedeného Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013.

Společné jednání v rámci posouzení zralosti projektu bude nařízeno vždy, když bude oznámení úplné, pro zajištění či koordinaci vyjádření.

ČÁST ČTYŘICÁTÁ DEVÁTÁ

Změna zákona o Finanční správě České republiky

Pro daňové řízení, zejména v oblasti majetkových daní jsou důležité informace o stavbách, zejména jejich parametry jako například zastavěná plocha stavby, počet nadzemních podlaží a jiné atributy, neboť zejména u daně z nemovitých věcí mají tyto parametry vliv na základ daně či výši sazby. Tyto údaje není možné získat z jiných informačních systémů a jsou v současné době požadovány od poplatníka. Dále jsou pro daňová řízení velice důležité informace o stádiu stavebního řízení, neboť vydaná rozhodnutí v rámci stavebního řízení mohou mít vliv například na sazbu daně nebo nárok na osvobození.

Orgány Finanční správy České republiky budou mít na základě novelizovaného ustanovení dálkový a nepřetržitý přístup, pokud o něj požádají v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu při výkonu své působnosti. Z uvedeného plyne, že orgány Finanční správy České republiky mohou požadovat přístup pouze do těch informačních systémů stavební správy a v nich pouze k těm údajům, které se bezprostředně vztahují k jejich působnosti.

Nad rámec uvedeného lze konstatovat, že tím nedochází k rozšíření oprávnění orgánů Finanční správy České republiky nad rámec stávajících pravomocí, protože ty by do těchto informačních systémů měly v roli správce daně přístup i bez této novely podle § 57 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“), a to jednotlivě na základě výzvy nebo v rozsahu a způsobem dohodnutým mezi jejich poskytovatelem a správcem daně (srov. § 58 odst. 2 daňového řádu). Protože však lze při správě daně z nemovitých věcí předpokládat nutnost systematického přístupu k vybraným údajům, jak bylo uvedeno výše, navrhuje se informační systémy stavební správy zakotvit přímo do zákona o Finanční správě.

ČÁST PADESÁTÁ

Změna zákona o Celní správě České republiky

Legislativně-technická změna související s přijetím, resp. se změnou terminologie v novém stavebním zákoně a integrací dotčených orgánů.

ČÁST PADESÁTÁ PRVNÍ

Změna zákona o ochraně ovzduší

Legislativně-technické změny související se změnou terminologie, zjednodušením procesů při povolování staveb.

Ministerstvo životního prostředí vydává nově vyjádření k povolení záměru pozemní komunikace v zastavěném území obce o předpokládané intenzitě dopravního proudu 15 tisíc a více vozidel za 24 hodin v návrhovém období nejméně 10 let a parkoviště s kapacitou nad 500 parkovacích stání, toto vyjádření nahrazuje závazné stanovisko. Obdobně se mění závazná

stanoviska vydávaná dosud krajským úřadem na vyjádření krajského úřadu k povolení záměru. Bez náhrady se ruší závazné stanovisko vydávané obecním úřadem obce s rozšířenou působností, neboť požadavky na ochranu ovzduší, které byly stanovovány prostřednictvím tohoto správního aktu, jsou v současné době zajištěny přímo úpravou obsaženou ve stavebním zákoně ve vztahu k povolování záměrů a požadavkům na výstavbu. Z obdobných důvodů se bez náhrady ruší také vyjádření obecního úřadu k umístování tzv. vyjmenovaných stacionárních zdrojů. Dále se upravuje terminologie ve vztahu k zavedení jednotného řízení o povolení záměru v novém stavebním zákoně, která nahrazuje terminologii navazující na znění současného zákona č. 183/2006 Sb., kdy je rozlišeno fáze územního řízení a fáze stavebního řízení. V návaznosti na výše uvedené terminologické změny jsou upravena také všechna ustanovení, která tuto terminologii obsahují a určitým způsobem s ní pracují. Příkladem se např. nově povinnost stanovit kompenzační opatření váže na řízení o povolení záměru pozemní komunikace podle nového stavebního zákona, neboť z důvodu změny závazného stanoviska na vyjádření již není možné v procesu vydávání vyjádření závazně stanovovat podmínky, na jejichž splnění lze souhlas vyjádření ve vyjádření vázat.

Nově se také stanovuje možnost povolujícího správního orgánu (v případě řízení o povolení záměru pozemní komunikace či parkoviště, v případě řízení o změně povolení provozu aj.) vyžádat si od Ministerstva životního prostředí vyjádření, které má vyjádřit, zda má žadatel povinnost (nechat) zpracovat rozptylovou studii, která je přikládána k žádosti. Toto vyjádření je podkladovým správním aktem dle části čtvrté správního řádu, který zakládá Ministerstvu životního prostředí postavení dotčeného orgánu na základě § 136 odst. 1 písm. b) správního řádu. Z povahy věci není vyjádření pro rozhodující orgán závazné a uplatňuje se na něj ve správním řízení obecně platná zásada volného hodnocení důkazů/podkladů uvedená v § 50 odst. 4 správního řádu. Nicméně vzhledem k obsahu tohoto vyjádření je v praxi nepravděpodobné, že by se závěrem ve vyjádření uvedeným rozhodující správní orgán neřídil.

Změna zákona váže možnost vydání kolaudačního rozhodnutí dle nového stavebního zákona na vydání povolení provozu dle zákona o ochraně ovzduší. Jedná se o logické provázání povolování užívání záměru (kolaudační řízení) obsahujícího tzv. vyjmenovaný stacionární zdroj, který musí být povolen podle zákona o ochraně ovzduší, stanovením této vazby bude logicky a legislativně provázána fáze povolování užívání záměru (stavby) a fáze povolování užívání stacionárního zdroje obsaženého v tomto záměru.

ČÁST PADESÁTÁ DRUHÁ

Změna zákona o Státním pozemkovém úřadu

Legislativně-technická změna související s přijetím, resp. se změnou terminologie v novém stavebním zákoně.

ČÁST PADESÁTÁ TŘETÍ

Změna zákona o státní službě

V § 16 je doplněn výčet služebních úřadů o Specializovaný stavební úřad a krajský stavební úřad, pro které plní v organizačních věcech služby, služebních vztahů státních zaměstnanců a pracovněprávních vztahů zaměstnanců jim nadřízený služební úřad, tj. Nejvyšší stavební úřad. Tato úprava navazuje na skutečnost, že soustava orgánů státní stavební správy tvoří jediný hospodářský celek s Nejvyšším stavebním úřadem jako jedinou účetní jednotkou pro celou soustavu.

ČÁST PADESÁTÁ ČTVRTÁ

Změna zákona o pyrotechnice

Legislativně-technická změna související s přijetím, resp. se změnou terminologie v novém stavebním zákoně.

ČÁST PADESÁTÁ PÁTÁ

Změna zákona o prevenci závažných havárií

Podstatou novelizace je integrace vybraných kompetencí orgánů na úseku prevence závažných havárií do stavebního úřadu. V této souvislosti jsou stavební úřady zařazeny mezi orgány na úseku prevence závažných havárií.

Stavebním úřadům náleží působnost k posuzování úseku prevence závažných havárií při projednávání územně plánovací dokumentace a ve vybraných řízeních podle stavebního zákona, pokud je jejich předmětem objekt zařazovaný do skupiny A nebo B.

Krajský úřad posuzuje riziko závažné havárie podle stavebního zákona za podmínek stanovených v zákoně.

ČÁST PADESÁTÁ ŠESTÁ

Změna celního zákona

Legislativně-technická změna související s přijetím, resp. se změnou terminologie v novém stavebním zákoně a integrací dotčených orgánů.

ČÁST PADESÁTÁ SEDMÁ

Změna atomového zákona

Navrhují se legislativně-technické změny reagující na změnu terminologie v novém stavebním zákoně a dále změny související s integrací kompetencí k rozhodování ve stavebních věcech u nových stavebních úřadů.

V případě staveb s obytnými a pobytovými místnostmi je prováděna terminologická změna tak, aby byl zachován dosavadní požadavek měření objemové aktivity radonu ve všech relevantních stavbách. Novou dikcí je tedy respektována úprava nového stavebního zákona.

Mění se forma závazného stanoviska Státního úřadu pro jadernou bezpečnost na vyjádření v řízeních o návrhu na povolení záměru podle stavebního zákona na pozemku, kde je umístěno uzavřené úložiště radioaktivního odpadu, u staveb v areálu jaderného zařízení a staveb dopravní nebo technické infrastruktury nacházejících se vně areálu jaderného zařízení s možným vlivem na jadernou bezpečnost, radiační ochranu a další zájmy chráněné atomovým zákonem. Obvodní báňský úřad má v řízení o povolení uvedených staveb postavení dotčeného orgánu.

V návaznosti je pro všechna vyjádření SÚJB v řízeních podle stavebního zákona stanovován předmět vyjádření a jeho obsah. Zákonná pravomoc k vydání vyjádření totiž musí být vymezena jednoznačně tak, aby byly chráněné zájmy konkrétně specifikovány a mohly

být stavebním úřadem adekvátně posouzeny a případně reflektovány i účastníky řízení a v návaznosti na EIA i dotčenou veřejností.

ČÁST PADESÁTÁ OSMÁ

Změna zákona o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací

V § 2 písm. i) je provedena změna upřesňující stávající ustanovení tak, aby nedocházelo k výkladovým nejasnostem.

V § 15 je rušen konkrétní technický požadavek na stavby, který systematicky patří do stavebního zákona. Uvedený požadavek na stavby není pro adresáty normy v zákoně o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací snadno zjistitelný. Pro větší přehlednost a pro snazší kontrolovatelnost splnění tohoto požadavku bude tento požadavek přesunut do prováděcího právního předpisu ke stavebnímu zákonu jako technický požadavek na stavby, tedy do vyhlášky o požadavcích na výstavbu. Takto bude zajištěna lepší aplikace tohoto požadavku v praxi. Prováděcí právní předpis musí nabýt účinnosti ke stejnému datu jako toto zrušující ustanovení zákona, které prováděcí předpis nahradí. Zmocnění k vydání vyhlášky pro Nejvyšší stavební úřad je součástí stavebního zákona.

ČÁST PADESÁTÁ DEVÁTÁ

Přechodné ustanovení

Přechodné ustanovení upravuje v návaznosti na přechodná ustanovení návrhu stavebního zákona zásadu, že řízení a jiné postupy zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle nové právní úpravy.

ČÁST ŠEDESÁTÁ

Účinnost

Účinnost návrhu je stanovena v návaznosti na návrh stavebního zákona na 1. července 2023.